

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ อำเภอกลาง ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอกลาง
จังหวัดภูเก็ต

คำนำ

การจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ระดับอำเภอ เป็นภารกิจที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดให้สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กลไกของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ศบกต.) และเสนอกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ระดับตำบลบูรณาการร่วมกับแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นกรอบการจัดทำโครงการประจำปี เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามระบบส่งเสริมการเกษตรกำหนดให้การจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ทุกระดับ เป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบส่งเสริมการเกษตรที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อน การดำเนินงานในพื้นที่กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ระดับอำเภอ มีวัตถุประสงค์เพื่อแนะนำกระบวนการวิเคราะห์และจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ โดยจะนำเสนอขั้นตอนที่ชัดเจน ตั้งแต่การวางรากฐานข้อมูลสภาพทั่วไปของพื้นที่ การวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานเกษตรเพื่อค้นหาปัญหาเชิงลึก การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อเลือกประเด็นที่ส่งผลกระทบสูงสุด ไปจนถึงการออกแบบและจัดทำข้อเสนอโครงการที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติและสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนได้จริง

สำนักงานเกษตรอำเภอกลางได้ดำเนินการจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๙ ตามแนวทางกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่แล้วเสร็จ เรียบร้อยแล้ว ขอขอบคุณทุกหน่วยงานทุกภาคส่วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน และภาคประชาสังคม ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ระดับอำเภอจนสำเร็จ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๒
สารบัญ	๓
สารบัญตาราง	
สารบัญภาพ	๘
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๘
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๘
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๘
๑.๒ อาณาเขต	๘
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๙
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๑๐
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๑๐
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๑๑
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๑๑
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๑๓
๓.๑ ฤดูกาล	๑๔
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๑๔
๔. เส้นทางคมนาคม	๑๔
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๑๔
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๑๕
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๕
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๕
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๑๕
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๘
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	๑๙
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๙
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๒๐
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	๒๑
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๒๑
๑.๑ เกษตรกร	๒๑
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๒๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๔๕
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๔๕
ยางพารา	
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๔๕
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๔๕
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๔๗
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๔๙
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๔๙
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด	๔๙
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่มะพร้าว	๕๐
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๕๑
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๕๑
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๕๔
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๕๕
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๕๖
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด	๕๖
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๕๗
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๕๘
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๖๑
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๖๑
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๖๙
บรรณานุกรม	๗๔

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๙
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๙
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๑๐
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๑๔
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๑๔
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๑๖
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๑๖
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๗
๙	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๑๗
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๘
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๙
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๙
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	๒๐
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๒๑
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๒๑
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๒๒
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๒๒
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๒๓
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๒๔
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๔
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๒๕
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๓๒
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๓๓
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๓๔
๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๓๔
๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๓๕
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๓๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๓๘
๒๙	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่สับประดุกเก็ต จังหวัดภูเก็ต	๔๐
๓๐	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มะพร้าว จังหวัดภูเก็ต	๔๐
๓๑	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่เห็ด จังหวัดภูเก็ต	๔๑
๓๒	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ยางพารา จังหวัดภูเก็ต	๔๑
๓๓	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียนศรีสุนทร จังหวัดภูเก็ต (เน้นทุเรียนพื้นเมือง)	๔๒
๓๔	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลเทพกระษัตรี อำเภอดอน จังหวัดภูเก็ต (เน้นทุเรียนพื้นเมือง)	๔๓
๓๕	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ยางพารา ตำบลไม้ขาว จังหวัดภูเก็ต	๔๓
๓๖	แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ยางพารา ตำบลเทพกระษัตรี จังหวัดภูเก็ต	๔๔
๓๔	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา	๔๕
๓๕	แสดงครีวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตยางพารา	๔๖
๓๖	แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม	๔๗
๓๗	แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา	๔๙
๓๘	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๕๐
๓๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะพร้าว	๕๑
๔๐	แสดงครีวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตมะพร้าว	๕๕
๔๑	แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม	๕๓
๔๒	แสดงต้นทุนการผลิตมะพร้าว	๕๖
๔๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๕๗
๔๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๕๗
๔๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ยางพารา อำเภอดอน	๕๘
๔๖	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า มะพร้าว อำเภอดอน	๕๙
๔๗	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๖๑
๔๘	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๖๙

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ	๘
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ	๑๐
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ	๑๑
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ	๑๓
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๑๘
๖	ที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่ายอำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต	๓๗
๗	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา	๔๕
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง)	๔๖
๙	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๔๗
๑๐	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา	๔๙
๑๑	แสดงวิธีการตลาดยางพารา อำเภอถลาง	๕๐
๑๒	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะพร้าว	๕๒
๑๓	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว (พื้นที่ปลูกจริง)	๕๓
๑๔	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๕๔
๑๕	แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะพร้าว	๕๕
๑๖	แสดงวิธีการตลาดมะพร้าว อำเภอถลาง	๕๖

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอดงเป็นอำเภอหน้าด่านของจังหวัดภูเก็ต ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีพื้นที่ในการปกครองของอำเภอบางส่วนใน ๓ อำเภอ ของจังหวัดภูเก็ต โดยมีเนื้อที่ ๒๕๔ ตารางกิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดภูเก็ต ประมาณ ๑๙ กิโลเมตร และจากกรุงเทพมหานคร ๘๖๗ กิโลเมตร การเดินทางโดยรถยนต์ ใช้เวลาประมาณ ๑๒ ชั่วโมง เดินทางโดยเครื่องบิน ใช้เวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอดง มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา และเชื่อมต่อกันด้วยสะพานสารสิน สะพานท้าวเทพกระษัตรี และสะพานท้าวศรีสุนทร
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ทะเลอันดามัน
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอเมืองภูเก็ต และอำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ทะเลอันดามัน

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอดง, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็น ๔ เทศบาล ๔ อบต. ๖ ตำบล ๔๖ หมู่บ้าน ประกอบด้วย ตำบลเทพกระษัตรี ตำบลศรีสุนทร ตำบลป่าคลอก ตำบลไม้ขาว ตำบลสาคร และตำบลเชิงทะเล

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบล จำนวน ๔ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๔ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

ตำบล หมู่ที่	ตำบล เทพกระษัตรี	ตำบล ศรีสุนทร	ตำบล เชิงทะเล	ตำบล ป่าคลอก	ตำบล ไม้ขาว	ตำบลสาคร
๑	บ้านเคียน	บ้านลิพอนเขาล้าน	บ้านเชิงทะเล	บ้านผักฉืด	บ้านหมากปรก	บ้านในยาง
๒	บ้านแซน	บ้านลิพอนบางกอก	บ้านบางเทา	บ้านป่าคลอก	บ้านคอเอน	บ้านตรอกม่วง
๓	บ้านพรุจำปา	บ้านท่าเรือ	บ้านหาดสุรินทร์	บ้านบางโรง	บ้านสวนมะพร้าว	บ้านสาคร
๔	บ้านดอน	บ้านบางโจ	บ้านป่าสัก	บ้านพารา	บ้านไม้ขาว	บ้านในทอน
๕	บ้านเมืองใหม่	บ้านลิพอนใต้	บ้านบางแตนนอก	บ้านเกาะนาคา	บ้านท่าฉัตรไชย	บ้านบางมาเหล้า
๖	บ้านแหลมทราย	บ้านยา	บ้านโคกโดนด-ลายัน	บ้านอ่าวปอ	บ้านบ่อไทร	
๗	บ้านนาใน	บ้านมาหนิก		บ้านยามู	บ้านหิด	
๘	บ้านพรุสมภาร	บ้านลิพอนหัวหาร		บ้านบางลา		
๙	บ้านป่าครองชีพ			บ้านอ่าวกุ่ม		
๑๐	บ้านท่ามะพร้าว					
๑๑	บ้านควน					

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
เทพกระษัตรี	๖๖.๘๕	๑	๑	๑๑	๑๔,๔๙๖
ศรีสุนทร	๔๗.๙๘	-	๑	๘	๒๐,๒๔๕
เชิงทะเล	๒๘.๗๗	๑	๑	๖	๑๔,๕๐๙
ป่าคลอก	๖๒.๒๒	-	๑	๙	๘,๘๑๘
ไม้ขาว	๒๙.๒๐	๑	-	๗	๗,๗๐๑
สาคร	๑๙.๗๐	๑	-	๕	๖,๒๘๕
รวม	๒๕๔.๗๒	๔	๔	๔๖	๗๒,๐๕๔

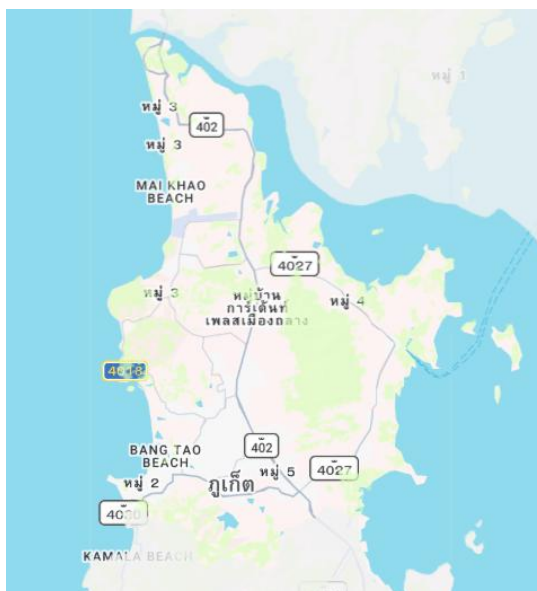
ที่มา : ที่ว่าการอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอถลาง มีสภาพพื้นที่เป็นราบสลับกับเนินเขา ด้านทิศเหนือของพื้นที่เป็นที่ราบสูง สลับกับแหล่งน้ำหรือที่เรียกว่า พรุ (ภาษาท้องถิ่น) ซึ่งเหมาะที่จะปรับปรุงเป็นแหล่งน้ำดิบ เพื่อการอุปโภคบริโภคของชุมชน และในปัจจุบันอำเภอถลางได้ประสานกับหน่วยงานราชการ ที่เกี่ยวข้องเข้าไปดำเนินการขุดลอกสถานที่ดังกล่าว เพื่อใช้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำในอนาคตแล้ว ส่วนพื้นที่ตอนกลางของอำเภอถลาง มีพื้นที่เป็นที่ราบสลับกับภูเขาที่ทอดแนวยาวครอบคลุมพื้นที่ของ ๓ ตำบล ในเขตการปกครองของอำเภอถลาง คือ ตำบลเทพกระษัตรี ตำบลศรีสุนทร และตำบลปากคลอก คือ แนวเขาพระแหว ซึ่งเป็นถิ่นกำเนิด ของแหล่งน้ำดิบ เพื่อการอุปโภคบริโภคที่สำคัญของราษฎรและพื้นที่ด้านทิศตะวันออก จะมีลักษณะของพื้นที่เป็นป่าชายเลน พื้นที่ด้านทิศตะวันตก จะมีลักษณะเป็นหาดทราย ที่สวยงามเกือบตลอดแนว เหมาะแก่การท่องเที่ยว เช่น หาดไม้ขาว หาดในยาง หาดสุรินทร์ หาดบางเทา เป็นต้น

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอถลาง

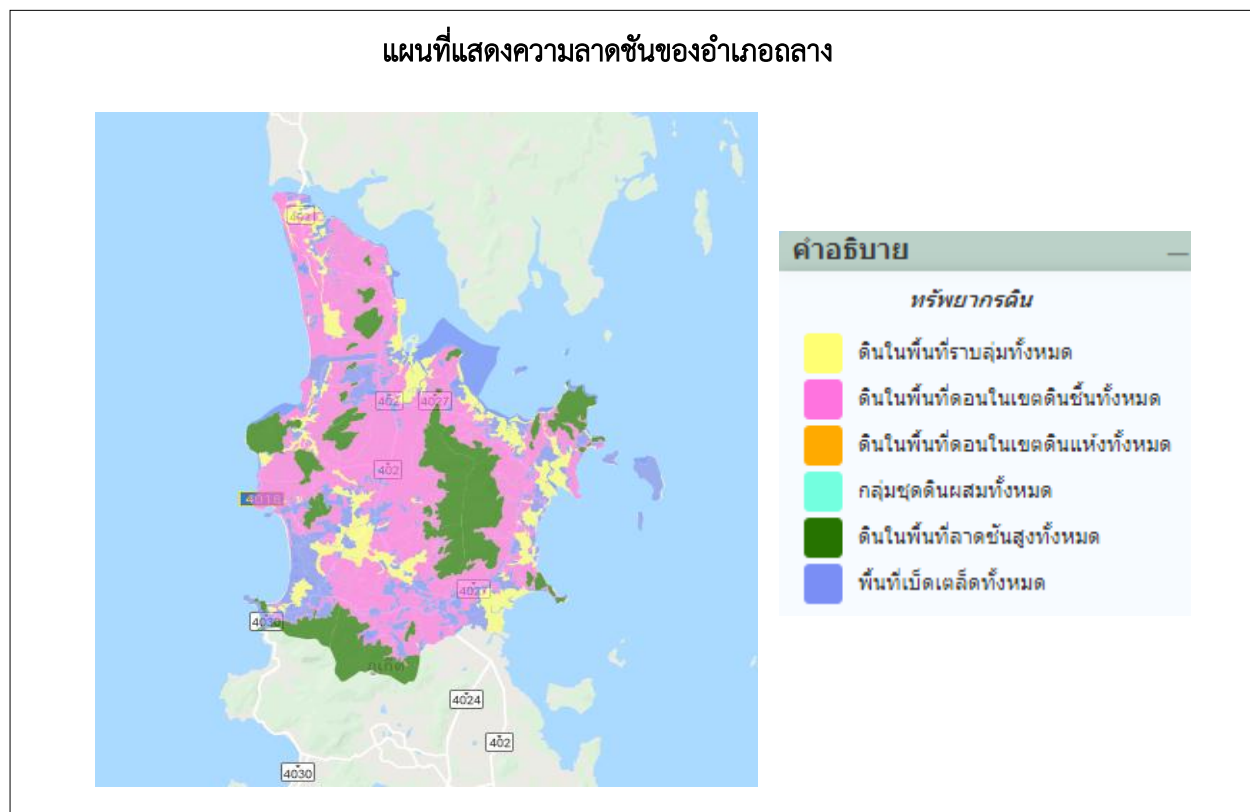
ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ปากคลอก	๓๘,๘๘๗.๕๐	๑๕๕๖๐.๓๐	๓๓.๙๖
เทพกระษัตรี	๔๑,๗๘๑.๒๕	๑๑๖๓๑.๘๐	๒๕.๓๘
ศรีสุนทร	๒๙,๙๘๗.๕๐	๕๔๓๘.๘๔	๑๘.๑๔
ไม้ขาว	๑๘,๒๕๐.๐๐	๔๙๔๔.๔๙	๒๗.๑๙
สาคร	๑๒,๓๑๒.๕๐	๔๕๙๘.๖๓	๓๗.๓๕
เชิงทะเล	๑๗,๙๘๑.๒๕	๓๖๕๐.๑๒	๒๐.๓๓
รวม	๑๕๙,๒๐๐.๐๐	๔๕๘๒๔.๑๘	๒๘.๘๐

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน อำเภอลางมีพื้นที่ในพื้นที่ตอนในเขตดินชั้น ดินในพื้นที่ลาดชันสูง พื้นที่เบ็ดเตล็ด และดินในพื้นที่ราบลุ่ม

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอลาง มีกลุ่มชุดดิน จำนวน ๑๔ กลุ่มชุดดิน ดังนี้

(๑) กลุ่มชุดดินที่ ๑๐ จำนวน ๒๑๖.๗๘ ไร่ ลักษณะเด่น เป็นกลุ่มดินเปรี้ยวจัดตื้นที่เกิดจากตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำเร็ว และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

(๒) กลุ่มชุดดินที่ ๑๗ จำนวน ๔๕๕๖.๑๖ ไร่ ลักษณะเด่น เป็นกลุ่มดินร่วนหยาบที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ มีชั้น แนนท์บภายในความลึก ๑๐๐ เซนติเมตร จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นด่างเล็กน้อย การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

(๓) กลุ่มชุดดินที่ ๓๙ จำนวน ๑๐.๙๒ ไร่ ลักษณะเด่น เป็นกลุ่มดินทรายหนาปานกลางที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือตะกอนเนื้อหยาบที่บอบอยู่บนชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีอยู่บนชั้นดินที่มีการระบายน้ำดีปานกลางและความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

(๔) กลุ่มชุดดินที่ ๔๓ จำนวน ๖๘๘๔.๔๓ ไร่ ลักษณะเด่น เป็นกลุ่มดินตื้นถึงลูกรัง เศษหินหรือก้อนหิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลาง และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

(๕) กลุ่มชุดดินที่ ๖ จำนวน ๓๗๔๖.๔๒ ไร่ ลักษณะเด่น เป็นกลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

(๖) กลุ่มชุดดินที่ ๔๕ จำนวน ๒๙๒๙.๗๕ ไร่ ลักษณะเด่น เป็นกลุ่มดินตื้นถึงชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง มีการระบายน้ำดี และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

(๗) กลุ่มชุดดินที่ ๓๔ จำนวน ๒๔๗๙.๖๔ ไร่ ลักษณะเด่น เป็นกลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง และความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

(๘) กลุ่มชุดดินที่ ๑๓ จำนวน ๑๒๕๔๓.๕๕ ไร่ ลักษณะเด่น เป็นกลุ่มดินเลนเค็มชายทะเลที่มีศักยภาพก่อกำเนิดดินกรดกำมะถัน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง และการระบายน้ำเลว

(๙) กลุ่มชุดดินที่ ๒๓ จำนวน ๘๒๕.๙๓ ไร่ ลักษณะเด่น เป็นกลุ่มดินตื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นด่างเล็กน้อย การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

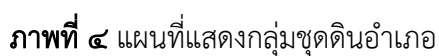
(๑๐) กลุ่มชุดดินที่ ๓๒ จำนวน ๕๓๖.๑๕ ไร่ ลักษณะเด่น เป็นกลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า หรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

(๑๑) กลุ่มชุดดินที่ ๕๑ จำนวน ๑๒๙๙.๗๙ ไร่ ลักษณะเด่น เป็นกลุ่มดินตื้นถึงชั้น หินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงค่อนข้างดีมาก และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

(๑๒) กลุ่มชุดดินที่ ๕๓ จำนวน ๒๘๔๒.๔๓ ไร่ ลักษณะเด่น เป็นกลุ่มดินเหนียวลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น ลูกกรังหรือเศษหิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดี และความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

(๑๓) กลุ่มชุดดินที่ ๒๖ จำนวน ๔๓๔๗.๙๖ ไร่ ลักษณะเด่น เป็นกลุ่มดินเหนียวลึกมากสีดำที่มีรอยแตกกระแหงกว้างและลึก ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง และความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

(๑๔) กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ จำนวน ๔๐๒๓๔.๘๗ ไร่ ลักษณะเด่น เป็นพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษาสำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร

៣. តំកល់ទឹកស្រទាប់

ลักษณะอากาศของอำเภอดงยาง อยู่ใต้อิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ๒ ชนิด คือ ๑) ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดพาเอามวลอากาศชื้นจากทะเลแถบมหาสมุทรอินเดียมาสู่ประเทศไทยระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคมหรือฤดูฝน ทำให้มีฝนชุกทั่วไป และ ๒) ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นลมจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดเอามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนมาสู่ประเทศไทย และพัดผ่านทะเลจีนใต้และอ่าวไทยพาเอาไอน้ำและความชื้นมาสู่จังหวัดภูเก็ต ทำให้มีฝนตกในฤดูมรสุมนี้แต่มีปริมาณน้อย

๓.๑ ฤดูกาล

ประกอบด้วย ฤดูร้อนเริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ฤดูฝนเริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม และฤดูหนาวเริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ที่อุณหภูมิจะลดลงและมีอากาศเย็นเป็นครั้งคราว โดยอุณหภูมิจะลดลงต่ำสุดในเดือนธันวาคมและมกราคม อย่างไรก็ตามสภาวะอากาศในช่วงฤดูหนาวของจังหวัดภูเก็ตไม่หนาวเย็นมากนัก โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน		←			→							
ฤดูฝน					←					→		
ฤดูหนาว	←→									←	→	

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตอยู่ทางด้านฝั่งตะวันตกของภาคใต้ ปริมาณฝนในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ มีฝนชุกตลอดฤดูฝน ส่วนในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีฝนตกน้อย เนื่องจากถูกทิวเขาภูเก็ตที่อยู่ทางด้านทิศตะวันออกของจังหวัดภูเก็ตปิดกั้นลมไว้

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝน รวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝน เฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝน สูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๔	๒,๔๘๕.๔๐	๒๐๗.๑๒	๑๖๘	กันยายน	๓๓.๘	๒๓.๕	๒๘.๒
๒๕๖๕	๒,๗๔๐.๒๐	๒๒๘.๓๕	๑๘๒	ตุลาคม	๓๓.๒	๒๓.๘	๒๘.๑
๒๕๖๖	๒,๐๕๐.๕๐	๑๗๐.๘๘	๑๕๔	กันยายน	๓๕.๕	๒๔.๑	๒๘.๘
๒๕๖๗	๒,๓๘๐.๐๐	๑๙๘.๓๓	๑๖๒	ตุลาคม	๓๙.๒	๒๔.๕	๒๙.๒
๒๕๖๘	๒,๔๘๕.๔๐	๒๐๗.๑๒	๑๗๐	กันยายน	๓๕.๘	๒๓.๙	๒๘.๙

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๙

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอถลาง มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางในการเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ดังนี้

- ถนนเทพกระษัตรี (ทางหลวงหมายเลข ๔๐๒) เป็นเส้นทางหลักที่ตัดผ่านใจกลางอำเภอถลาง เชื่อมตั้งแต่สะพานสารสิน (ตำบลไม้ขาว) ผ่าน ตำบลเทพกระษัตรี ไปจนถึง ตำบลศรีสุนทร เส้นทางนี้ใช้ขนส่งผลผลิตออกนอกเกาะภูเก็ตไปยังจังหวัดพังงาและกรุงเทพฯ รวมถึงส่งเข้าสู่ตลาดใหญ่ในตัวเมืองภูเก็ต

- ทางหลวงหมายเลข ๔๐๒๗ (ตำบลปากคอก) เชื่อมโยงฝั่งตะวันออก (ตำบลปากคอก) เข้ากับถนนเทพกระษัตรี เป็นเส้นทางหลักของชาวสวนยางและชาวสวนสับปะรดในเขตปากคอกและบ้านบางโรง

- ทางหลวงหมายเลข ๔๐๓๐ เส้นทางเชื่อมระหว่างตำบลเชิงทะเล และตำบลเทพกระษัตรี (แถบบ้านดอน-บ้านเคียน) ใช้ขนส่งผลผลิตจากพื้นที่เกษตรผสมผสานในเขตเชิงทะเล

- ทางหลวงหมายเลข ๔๐๓๑ เส้นทางรอบนอกที่เชื่อมพื้นที่ตำบลสาकुและตำบลเชิงทะเล เข้าสู่ท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต ซึ่งสำคัญมากสำหรับการขนส่งผลผลิตเกษตรพรีเมียมที่ต้องการความเร็ว

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้
ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ

มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่

- สายรถร่วมบริการ บขส. : ภูเก็ต-พังงา, ภูเก็ต-ตะกั่วป่า, ภูเก็ต-ระนอง, ภูเก็ต-ชุมพร, ภูเก็ต-สุราษฎร์ธานี และ ภูเก็ต-กรุงเทพฯ (รถจะจอดรับ-ส่งผู้โดยสารที่จุดพักรถสี่แยกกลาง)

- สายรถสาธารณะภายในจังหวัด: รถ Airport Bus (สนามบิน-ตัวเมือง), Phuket Smart Bus (สนามบิน-ราไวย์) และรถสองแถวประจำทางสายภูเก็ต-กลาง-สารสิน

ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

- ทางหลวงหมายเลข ๔๐๒ (ถนนเทพกระษัตรี) เส้นทางระหว่างสะพานสารสิน (รอยต่อจังหวัดพังงา) ถึง เทศบาลนครภูเก็ต ระยะทาง ๔๘.๗ กิโลเมตร

- ทางหลวงหมายเลข ๔๐๒๗ (ถนนสายท่าเรือ-เมืองใหม่) เส้นทางระหว่างสี่แยกท่าเรือ (ต.ศรีสุนทร) ถึง ทางแยกเมืองใหม่ (ต.เทพกระษัตรี) ระยะทาง ๑๕.๕ กิโลเมตร

- ทางหลวงหมายเลข ๔๐๓๑ (ถนนสายสนามบิน) เส้นทางระหว่าง ทางแยกมุดดอกขาว ถึง สนามบินภูเก็ต ระยะทางประมาณ ๕.๖ กิโลเมตร

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

๑) คลองท่าเรือ มีต้นกำเนิดต่อจากคลองเกาะแก้ว คลองบางเหนียวและคลองน้ำกุ่ม ไหลลงสู่ทะเลด้านตะวันออกที่อ่าวท่าเรือ

๒) คลองบางโรง มีต้นกำเนิดจากบ้านชุมและไหลลงสู่ทะเลทางทิศตะวันออกที่อ่าวบางโรง

๓) คลองท่ามะพร้าว มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาตาเกลี้ยง ไหลผ่านบ้านเมืองใหม่ ลงสู่ทะเลทิศตะวันออกเฉียงเหนือที่อ่าวมะพร้าว ความยาว ๗,๒๐๐ เมตร

๔) คลองบ้านหยิด มีต้นกำเนิดจากเขาบางดุก และต่อจากคลองสวนมะพร้าวไหลผ่านบ้านด่านหยิด และลงสู่ทะเลทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือที่คลองท่าปูน ช่อแควปาก

๕) คลองพม่าหลง มีต้นกำเนิดจากคลองเล็กๆ ๒ คลอง ที่ไหลผ่านเขตบ้านสาकुและบ้านในยาง ไหลลงสู่ทะเลทางด้านทิศตะวันตกที่อ่าวทุ่งหนุง

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

อำเภอกลาง ไม่มีโครงการชลประทานขนาดใหญ่ เนื่องจากโครงการขนาดใหญ่ต้องมีปริมาณกักเก็บน้ำมากกว่า ๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร หรือมีพื้นที่รับประโยชน์มากกว่า ๘๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งพื้นที่ภูเก็ตมีจำกัดและไม่มีความเหมาะสมเพียงพอ

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตุน้ำ	ตำบล	ความจุที่ระดับน้ำ สูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำ เก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
๑	อ่างเก็บน้ำบางเหนียวดำ	ศรีสุนทร	๗.๒๐	๗.๒๐	๑,๕๐๐

ที่มา : โครงการชลประทานภูเก็ต, พ.ศ. ๒๕๖๔

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ในพื้นที่อำเภอถลาง โครงการชลประทานขนาดเล็กส่วนใหญ่จะเป็น โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการที่กรมชลประทานจัดสร้างเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในระดับหมู่บ้าน โดยเน้นการสร้างฝายทดน้ำและอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ป่าต้นน้ำ

บทบาทของโครงการขนาดเล็กในพื้นที่ คือ

- แหล่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม เป็นแหล่งน้ำหลักสำหรับชาวบ้านที่ทำสวนยางพาราและสวนสับปะรด ภูเก็ตในเขตที่ราบเชิงเขาซึ่งระบบประปาเข้าไม่ถึง

- การอุปโภคบริโภค หลายแห่งถูกใช้เป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับผลิตประปาหมู่บ้านเพื่อใช้ในครัวเรือน

- การรักษาระบบนิเวศ ฝายเหล่านี้ช่วยชะลอน้ำในฤดูฝน ลดการกัดเซาะหน้าดิน และสร้างความชุ่มชื้นให้กับผืนป่าต้นน้ำในเขตน้ตบกางแปและเขาพระแทว

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับ ประโยชน์ (ไร่)
		อ่าง เก็บ น้ำ	ท่อ ระบาย น้ำ	ฝาย	ระบบ ส่งน้ำ	สถานี สูบน้ำ	รวม		
๑	ป่าคลอก			✓	✓		๒	๐.๑	๙๐๐
๒	เทพกระษัตรี			✓	✓		๓	๐.๒	๘๕๐
๓	ศรีสุนทร	✓					๑	๐.๒	๔๕๐

ที่มา : กรมชลประทาน, พ.ศ. ๒๕๖๔

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตำบลเทพกระษัตรี: มีจำนวนมากที่สุด เนื่องจากเป็นตำบลที่มีพื้นที่กว้างขวางและมีเขตเกษตรกรรมนอกเขตส่งน้ำของอ่างเก็บน้ำบางเหนียวดำค่อนข้างมาก โดยเฉพาะแถบบ้านเหียงและบ้านดอน

ตำบลป่าคลอก: พื้นที่ฝั่งตะวันออกของอำเภอมีความจำเป็นต้องใช้บ่อจิวสูง เพราะเป็นพื้นที่ดอนและพึ่งพาน้ำฝนเป็นหลักในการทำสวนยางและปาล์มน้ำมัน

ตำบลไม้ขาว และ สาครู: แม้จะมีจำนวนบ่อไม่มากเท่าตำบลอื่น แต่มีความสำคัญสูงมากสำหรับสับปะรดภูเก็ต ซึ่งต้องการการจัดการน้ำที่ดีในช่วงที่ผลผลิตกำลังออกสู่ตลาด

ตำบลเชิงทะเล และ ศรีสุนทร: จำนวนบ่อเริ่มลดน้อยลงในช่วงปีหลังๆ เนื่องจากมีการขยายตัวของโครงการบ้านจัดสรรและวิลล่าเข้ามาแทนที่พื้นที่เกษตรกรรมเดิม

ในปี ๒๕๖๘ จำนวนบ่อในตำบลเทพกระษัตรี และ ตำบลป่าคลอก ยังคงสูงกว่าตำบลอื่น

เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความเข้มแข็งทางเกษตรกรรมสูงที่สุดในอำเภอดงหลวง ส่วนตำบลเชิงทะเล และ ตำบลศรีสุนทร จำนวนบ่อน้อยลงอย่างเห็นได้ชัดเพราะที่ดินส่วนใหญ่ถูกเปลี่ยนเป็นพื้นที่สีเขียวในโครงการอสังหาริมทรัพย์และสนามกอล์ฟแทน

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
๑	เทพกระษัตรี	๑๘๐	๑๘๐	๑๒	๑๒	๑๙๒	๑๙๒
๒	ป่าคลอก	๑๔๐	๑๔๐	๑๐	๑๐	๑๕๐	๑๕๐
๓	ศรีสุนทร	๗๐	๗๐	๕	๕	๗๕	๗๕
๔	ไม้ขาว	๖๐	๖๐	๔	๔	๖๔	๖๔
๕	สาकु	๔๐	๔๐	๒	๒	๔๒	๔๒
๖	เชิงทะเล	๓๐	๓๐	๑	๑	๓๑	๓๑

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๒) บ่อบาดาล ในพื้นที่ห่างไกลจากระบบชลประทานและประปา เช่น บางส่วนของตำบลไม้ขาวและตำบลสาकु เกษตรกรยังคงพึ่งพา บ่อน้ำตื้น และ น้ำบาดาล เพื่อใช้รดน้ำสวนสับปะรดและใช้ในครัวเรือน

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค – บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
๑	เทพกระษัตรี	๗๕	๒๐๐	๒๗๕
๒	ป่าคลอก	๖๐	๑๗๐	๒๓๐
๓	ศรีสุนทร	๒๕	๑๕๐	๑๗๕
๔	ไม้ขาว	๑๕	๑๓๐	๑๔๕
๕	สาकु	๔๐	๗๐	๑๑๐
๖	เชิงทะเล	๑๕	๕๐	๖๕

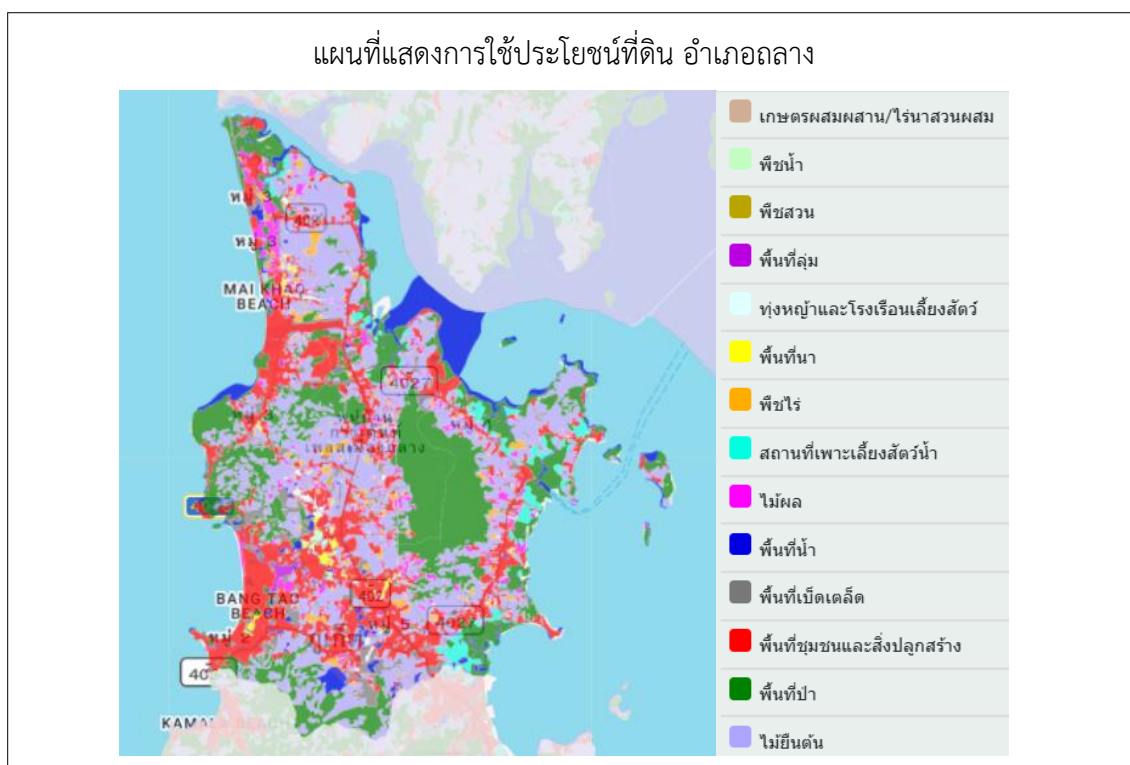
ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต, พ.ศ. ๒๕๖๙

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

อำเภอกลางมีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่สำหรับไม้ยืนต้น จำนวน ๕๕,๑๗๙.๐๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๕๗ รองลงมาคือ พื้นที่ป่า จำนวน ๔๕,๘๒๔.๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๙ สำหรับพื้นที่ไม้ผล พืชไร่ พื้นที่นา และพืชสวน มีจำนวนเนื้อที่ไม่มาก ไม่เกินร้อยละ ๑๐

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๔๕,๘๒๔.๑๘	๒๕.๓๙
พืชไร่	๓,๗๑๘.๑๗	๒.๐๖
ไม้ยืนต้น	๕๕,๑๗๙.๐๘	๓๐.๕๗
ไม้ผล	๖,๗๔๑.๙๔	๓.๗๓
พืชสวน	๕๖๕.๒๘	๐.๓๑
พื้นที่นา	๑,๒๓๐.๔๓	๐.๖๘
พืชน้ำ	๑๑,๓๑๑.๕๖	๖.๒๗
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๔,๐๕๕.๓๘	๒.๒๕
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๖๘๓.๖๗	๐.๓๘
พื้นที่ลุ่ม	๖๑๔.๕๘	๐.๓๔
พื้นที่น้ำ	๓๕๙.๗๕	๐.๒
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๓๘,๕๖๖.๔๒	๒๑.๓๖
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๑,๖๕๕.๒๒	๖.๔๖

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ประชากรอำเภอถลาง ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม แม้การท่องเที่ยวจะเติบโต แต่ถลางยังคงเป็น "ครัวของภูเก็ต" โดยมีพื้นที่เกษตรกรรมมากที่สุดในจังหวัด มีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๖๓,๒๒๔.๖๑ ไร่ (ร้อยละ ๔๑.๕๗ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่ในพื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลด้านพืช

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ยางพารา (ไร่)	มะพร้าวผลแก่ (ไร่)	มะพร้าวผลอ่อน (ไร่)	ปาล์มน้ำมัน (ไร่)	สับปะรด ภูเก็ต (ไร่)	ทุเรียน (ไร่)	ข้าวนาปี (ไร่)	รวมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด (ไร่)
เทพกระษัตรี	๔๑,๗๘๑	๑๓,๐๔๓	๕๒๑.๐๐	๒๗๐.๔๗	๗๑๒.๐๐	๖๘๐.๑๒	๓๒๕.๐๐	-	๑๕,๕๕๑.๕๙
ศรีสุนทร	๒๙,๙๘๗	๘,๓๓๗.๐๐	๔๘๐.๐๐	๒๒๙.๐๓	๘๘๙.๐๐	๒๕๐.๒๔	๒๖๐.๐๐	-	๑๐,๔๔๕.๒๗
เชิงทะเล	๑๗,๙๘๑	๓,๓๓๒.๐๐	๓๒๐.๐๐	๔๘.๔๒	๖๑.๐๐	๘.๑๙	๑๔๕.๐๐	-	๓,๙๖๖.๖๑
ป่าคลอก	๓๘,๘๘๗	๑๘,๔๓๙.๐๐	๔๑.๐๐	๓๗๕.๒๙	๔๘๕.๐๐	๒๕๐.๐๐	๑๙๖.๐๐	-	๑๙,๗๖๖.๒๙
ไม้ขาว	๑๘,๒๕๐	๗,๙๙๓.๐๐	๑,๑๕๒.๐๐	๓๖๓.๙๕	๑๔๙.๐๐	๑๗๕.๐๐	๔๐.๐๐	๒๖.๐๘	๙,๘๙๙.๐๓
สาคร	๕,๒๒๐	๓,๑๕๕.๐๐	๑๒๒.๐๐	๑๐๗.๓๒	๓๑.๐๐	๓๖.๕๐	๑๗๖.๐๐	-	๓,๖๒๗.๘๒
พื้นที่รวม	๑๕๒,๑๐๖	๕๔,๒๙๙.๐๐	๒,๖๓๖.๐๐	๑,๓๙๔.๘๘	๒,๓๒๗.๐๐	๑,๔๐๐.๐๕	๑,๑๔๒.๐๐	-	๖๓,๒๒๔.๖๑

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
เทพกระษัตรี	๖๑๔	๙๕	-	๒๕	๒	๔๕๐	๑๒	๒๘	๒
ศรีสุนทร	๒๙๔	๔๕	-	๕	๓	๒๒๐	๘	๑๒	๑
เชิงทะเล	๗๔	๑๒	-	-	-	๖๐	๑	๑	-
ป่าคลอก	๕๘๙	๑๑๐	-	๔๕	๑	๓๘๐	๑๕	๓๕	๓
ไม้ขาว	๒๓๓	๓๕	-	๘	-	๑๘๐	๕	๕	-
สาคร	๑๑๔	๒๐	-	-	-	๙๐	๒	๒	-
รวมทั้งหมด	๑,๙๑๘	๓๑๗	-	๘๓	๖	๑,๓๘๐	๔๓	๘๓	๖

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอถลาง, พ.ศ. ๒๕๖๘

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ ๓ แห่ง คือ

๑. บริษัท เอเซีย พลัส อาหารสัตว์ จำกัด ที่ตั้ง ๒๒๑/๔๐ หมู่ที่ ๓ ตำบลศรีสุนทร
๒. วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตแพะขุนจังหวัดภูเก็ต ที่ตั้ง ๑๗๓/๑๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลเทพกระษัตรี
๓. วิสาหกิจชุมชนฟาร์มไก่เพื่อชาวชุมชน ที่ตั้ง ๓ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเทพกระษัตรี

- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ ๕ จำนวน คือ

๑. ทวีวัฒน์ฟาร์ม ฟาร์มในเครือข่ายบริษัทใหญ่ เช่น ฟาร์มคู่สัญญา กับ CP (ซีพี) และ Betagro (เบทาโกร) ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ตำบลป่าคลอก และ ตำบลศรีสุนทร

๒. ฟาร์มในเครือข่ายบริษัทใหญ่ (CP / Betagro) ที่ตั้งกระจายตัวอยู่ใน ตำบล เทพกระษัตรี (แถบบ้านดอน และบ้านพรสมภาร) และ ตำบลป่าคลอก ฟาร์มเหล่านี้มักเป็นระบบปิด (Etap) ขนาดใหญ่ที่เลี้ยงไก่เนื้อและไก่ไข่ส่งโรงงานแปรรูป

๓. มณีรัตน์ฟาร์มแพะ & โฮมสเตย์ ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ ตำบลป่าคลอก (บ้านบางโรง)

๔. ฟาร์มแพะของปราชญ์เกษตร ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ ตำบลเทพกระษัตรี (บ้านพรจำปา)

๕. ทวีภักดิ์ฟาร์มไก่ ๒ ที่ตั้ง หมู่ที่ ๗ ตำบลศรีสุนทร

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
เทพกระษัตรี	๔๑	-	๒	-	๓๕	๒	๒
ศรีสุนทร	๒๗	-	๑	-	๒๒	๓	๑
เชิงทะเล	๒๓	-	-	๑๕	๕	-	๓
ป่าคลอก	๑๓๕	๔	-	๙๕	๑๐	๑	๒๕
ไม้ขาว	๒๔	๘	๑	๕	๘	-	๒
สาคร	๗	-	๑	๒	๔	-	-
รวมทั้งหมด	๒๕๗	๑๒	๕	๑๑๗	๘๔	๖	๓๓

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอถลาง, พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

สับปะรดภูเก็ต สับปะรดภูเก็ตมีต้นกำเนิดมาจากสายพันธุ์ "ควีน" (Queen) ที่นำเข้ามาปลูกในจังหวัดภูเก็ตมานานกว่า ๑๐๐ ปี โดยพื้นที่ที่ปลูกได้ดีที่สุดคือ อำเภอถลาง เนื่องจากสภาพดินที่เป็นดินร่วนปนทราย และมีสภาพภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อนที่มีฝนตกชุกแต่ระบายน้ำได้ดี ทำให้สับปะรดที่ปลูกในพื้นที่นี้มีลักษณะเฉพาะตัวที่ไม่เหมือนสับปะรดพันธุ์ควีนที่ปลูกในจังหวัดอื่น

คุณสมบัติเด่นที่แตกต่างจากที่อื่น สับปะรดภูเก็ตแท้ๆ จะต้องมียอด ๕ ประการที่เป็นเอกลักษณ์ ดังนี้

๑. **รสชาติ:** หวานจัด มีกลิ่นหอมแรงชัดเจน
๒. **เนื้อ:** เนื้อสีเหลืองเข้มสม่ำเสมอทั้งผล เนื้อละเอียด ไม่ฉ่ำน้ำ
๓. **ความกรอบ:** แกนกลางกรอบมาก สามารถทานได้ทั้งผลโดยไม่เหนียวติดฟัน
๔. **ตา:** ตาจะลึกแต่ไม่กุดล้น เวลาปอกจะเห็นลายสวยงาม
๕. **ขนาด:** ผลค่อนข้างเล็ก กระชับ น้ำหนักพอดีสำหรับการทานสด ๑-๒ คน

พื้นที่ปลูกในอำเภอถลาง ประมาณ ๑,๘๐๐ - ๒,๒๐๐ ไร่ แหล่งปลูกที่ใหญ่ที่สุดคือ ตำบลไม้ขาว ตำบลเทพกระษัตรี และ ตำบลสาคร ปริมาณผลผลิตต่อปี ประมาณ ๔,๕๐๐ - ๕,๐๐๐ ตัน ราคาขายปลีก ๔๐ - ๗๐ บาทต่อกิโลกรัม (หากเป็นผลคัดเกรดพรีเมียมราคาอาจสูงถึง ๘๐-๑๐๐ บาท/ลูก) ซึ่งมีราคาสูงกว่าสับปะรดทั่วไปประมาณ ๒ - ๓ เท่า

ช่องทางการจำหน่ายที่ทำให้ได้ราคาแพง สับปะรดภูเก็ตจากถลางที่สามารถขายได้ราคาสูงกว่าแหล่งอื่น เป็นเพราะกลยุทธ์การตลาดและการวางตำแหน่งสินค้า คือ

- Direct to Hotels & Resorts ส่งตรงสู่โรงแรมระดับ ๕ ดาวในย่านลาгуน่าและตำบลเชิงทะเล เพื่อใช้เป็น Welcome Fruit หรือเมนูพรีเมียม ซึ่งโรงแรมยินดีจ่ายในราคาสูงเพื่อคุณภาพที่แน่นอน

- Modern Trade & Airport การวางขายในรูปแบบ "พร้อมทาน (Ready-to-eat)" และของฝากที่สนามบินนานาชาติภูเก็ต โดยมีการบรรจุหีบห่อ (Packaging) ที่สวยงามและระบุตรา GI ชัดเจน

- การขายผ่านงานเทศกาล เช่น "งานวันสับปะรดภูเก็ต" ที่จัดในถกลาง เพื่อให้ผู้ซื้อได้สัมผัสกับเกษตรกรโดยตรงและเข้าใจถึงความยากในการดูแลรักษา
- การแปรรูปเป็นสินค้ามูลค่าสูง เช่น น้ำสับปะรดสกัดเย็น ๑๐๐% หรือ แยมสับปะรดเกรดพรีเมียมที่วางขายในร้านของฝากระดับบน

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรื้อนและประชากร

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนครั้วเรื้อน และประชากร

ที่	ตำบล	ครั้วเรื้อน ทั้งหมด	ครั้วเรื้อน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	เทพกระษัตรี	๒๓,๕๐๐	๙๔๙	๑๑,๓๕๐	๑๒,๑๕๐	๒๓,๕๐๐
๒	ศรีสุนทร	๒๑,๐๐๐	๗๖๖	๑๐,๑๒๐	๑๐,๘๘๐	๒๑,๐๐๐
๓	ป่าคลอก	๑๘,๕๐๐	๕๙๐	๘,๙๘๐	๙,๕๒๐	๑๘,๕๐๐
๔	เชิงทะเล	๑๖,๕๐๐	๓๕๙	๗,๙๕๐	๘,๕๕๐	๑๖,๕๐๐
๕	ไม้ขาว	๑๔,๐๐๐	๓๖๑	๖,๘๖๐	๗,๑๔๐	๑๔,๐๐๐
๖	สาคู	๖,๕๐๐	๓๘๘	๓,๑๒๐	๓,๓๘๐	๖,๕๐๐
รวม		๑๑๐,๐๐๐	๓,๔๑๓	๕๓,๓๘๐	๕๖,๖๒๐	๑๑๐,๐๐๐

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอถกลาง, พ.ศ. ๒๕๖๘

๒) หัวหน้าครั้วเรื้อนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครั้วเรื้อนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรื้อน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๙๕๙	๒๘.๑
๕๖ – ๖๕ ปี	๗๐๘	๒๐.๗๔
๔๖ – ๕๕ ปี	๓๙๑	๑๑.๔๖
๓๖ – ๔๕ ปี	๙๑	๒.๖๗
๒๖ – ๓๕ ปี	๔	๐.๑๒
๑๘ – ๒๕ ปี	๙๕๙	๒๘.๑
รวม	๓,๔๑๓	๑๐๐

ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand), พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๒,๒๙๘.๐๐	๖๗.๓๓
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑,๑๑๕.๐๐	๓๒.๖๗
รวม	๓,๔๑๓.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอดง, พ.ศ. ๒๕๖๘

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑,๒๙๓.๐๐	๖๖.๖๕
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๖๒๘.๐๐	๓๒.๓๗
เช่า	๑๙.๐๐	๐.๙๘
รวม	๑,๙๔๐.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand), พ.ศ. ๒๕๖๘

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของตนเอง)

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๙๗๘.๐๐	๓.๐๐	๑.๐๐	๓๕๙.๐๐	๑,๒๙๓.๐๐

ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand), พ.ศ. ๒๕๖๘

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

ประมาณการรายได้-รายจ่ายครัวเรือนเกษตรกรอำเภอดง (ต่อเดือน) รายได้รวมทั้งหมดประมาณ ๓๕,๐๐๐ - ๔๕,๐๐๐ บาท เป็นการรวมรายได้จากการเกษตรและรายได้นอกการเกษตร รายได้ทางการเกษตร อยู่ที่ประมาณ ๑๘,๐๐๐ - ๒๕,๐๐๐ บาท ได้มาจากการทำกิจกรรมการปลูก ยางพารา, สับปะรด GI, ปาล์มน้ำมัน และด้านปศุสัตว์ ส่วนรายได้นอกการเกษตร จะอยู่ที่ประมาณ ๑๕,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท ได้แก่ ค่าจ้างในโรงแรม, ค่าขาย และให้เช่าที่ดิน/เครื่องจักร ซึ่งเกษตรกรในดงส่วนใหญ่ใช้ระบบ "เกษตรผสมผสานรายได้" คือมีการปลูกพืชเศรษฐกิจหลักหรือสินค้า GI (สับปะรดภูเก็ต) ร่วมกับรายได้เสริมจากการท่องเที่ยว เนื่องจากเกษตรกรจำนวนมากในอำเภอดงมีสมาชิกในบ้านประกอบอาชีพในโรงแรมหรือขับรถบริการนักท่องเที่ยว ทำให้มีกระแสเงินสดหมุนเวียนในครัวเรือนสม่ำเสมอ ส่วนรายจ่ายรวมทั้งหมด ๒๘,๐๐๐ - ๓๕,๐๐๐ บาท เนื่องจากค่าครองชีพในจังหวัดภูเก็ตค่อนข้างสูง โดยต้นทุนปัจจัยการผลิต (ปุ๋ยและยา) ในจังหวัดภูเก็ตมีราคาสูง เนื่องจากต้องขนส่งมาจากจังหวัดอื่น และค่าแรงงานภาคเกษตรในดงสูงถึง ๔๕๐ - ๖๐๐ บาทต่อวัน เพราะต้องแข่งกับค่าจ้างในภาคก่อสร้างและโรงแรม ส่วนราคาอาหารและสินค้าอุปโภคบริโภคในอำเภอดงอ้างอิงตามดัชนีราคาเมืองท่องเที่ยว ทำให้รายจ่ายเพื่อการบริโภคสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศประมาณร้อยละ ๒๐-๓๐

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรโดยทั่วไปรายรับและรายจ่ายจะไม่เท่าเทียมกัน หากมีการวิเคราะห์โดยละเอียดแล้วพบว่าเกษตรกรบางส่วนจะมีหนี้สินที่เป็นหนี้ที่เป็นตัวเงินทั้งในและนอกระบบ สำหรับแหล่งสินเชื่อที่เกษตรกรใช้เป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สหกรณ์การเกษตร ธนาคารพาณิชย์ ญาติพี่น้อง ฯลฯ ส่วนใหญ่เป็นหนี้เพื่อการลงทุนในเครื่องจักรการเกษตร และหนี้เพื่อที่อยู่อาศัย/ยานพาหนะ เนื่องจากสังคมในพื้นที่เริ่มเปลี่ยนเป็นกึ่งเมือง ซึ่งสถานการณ์หนี้ครัวเรือนเกษตรกรในอำเภอถลางมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากที่อื่น ประมาณการหนี้สินต่อครัวเรือนเกษตรกรในถลางอยู่ที่ประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ เนื่องจากต้นทุนการครองชีพและราคาที่ดินในภูเก็ตที่สูงมาก ในด้านหนี้เพื่อการผลิต ส่วนใหญ่เป็นค่าปุ๋ย ค่าจ้างแรงงาน (ซึ่งในอำเภอถลางมีอัตราสูงถึง ๕๐๐-๖๐๐ บาท/วัน) และการลงทุนในระบบน้ำบาดาล ในปี ๒๕๖๔ หนี้เสีย (NPL) ในกลุ่มเกษตรกรรายย่อยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในกลุ่มสวนยางพารา เนื่องจากราคายางมีความผันผวน ขณะที่กลุ่มผู้ปลูกสับปะรด GI มีสถานะหนี้ที่ดีกว่าเนื่องจากมีตลาดรองรับที่แน่นอน

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธร้อยละ ๗๐ นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ ๒๐ และศาสนาอื่นๆร้อยละ ๑๐ โดยมีสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ ดังนี้

- วัด	๑๓	วัด
- ที่พักสงฆ์	๓	แห่ง
- มัสยิด	๒๔	แห่ง
- โบสถ์คริสต์	๑	แห่ง

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

อำเภอถลางไม่ได้เป็นเพียงศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและเกษตรกรรมเท่านั้น แต่ยังเป็น "เมืองประวัติศาสตร์" ที่มีรากเหง้าทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็งที่สุดแห่งหนึ่งในจังหวัดภูเก็ต ประเพณีที่นี้สะท้อนถึงความกล้าหาญและความเชื่อที่หล่อหลอมมาจากเหตุการณ์ในอดีต โดยวัฒนธรรมของอำเภอถลางคือความลงตัวของความเป็น "เมืองสามวัฒนธรรม" (ไทยพุทธ, ไทยมุสลิม และไทยจีน) ที่อยู่ร่วมกันอย่างเหนียวแน่นมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังนี้ค่ะ

ประเพณีถือศีลกินผัก เป็นการถือศีลชำระจิตใจ และงดเว้นการบริโภคเนื้อสัตว์ทุกชนิด มีระยะเวลา ๙ วัน เริ่มตั้งแต่ ขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๙ จนกระทั่งถึง ขึ้น ๙ ค่ำ เดือน ๙ ของทุกปี ซึ่งอยู่ในช่วง เดือนกันยายน-ตุลาคม เป็นงานประเพณีที่ชาวไทยเชื้อสายจีนยึดถือปฏิบัติมาช้านานตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๖๘ จนถึงทุกวันนี้ และจะมีพิธีกรรมต่าง ๆ มากมาย อาทิ พิธีอัญเชิญพระ พิธีลุยไฟ พิธีสะเดาะเคราะห์ พิธีส่งพระ เป็นต้น

ประเพณีลอยเรือชาวเล เป็นการจัดงานที่บ้านยามู (ต.ปากลอก) โดยจะมีกลุ่มชาวเลเล้าอู (ชาวไทยใหม่) ที่ยังคงสืบทอดประเพณีลอยเรือเพื่อสะเดาะเคราะห์ จัดขึ้นปีละ ๒ ครั้ง ในวันเพ็ญเดือน ๖ และเดือน ๑๑ เพื่อขับไล่สิ่งชั่วร้ายและเป็นการทำนายนายโชคกลางในการออกเรือหาปลาในฤดูกาลหน้า

ประเพณีตรุษจีน เป็นการเฉลิมฉลองวันขึ้นปีใหม่ของคนจีน วันตรุษจีนตรงกับ วันแรกของเดือน ๑ ของจีน หรือ เดือน ๒ เดือน ๓ ทางจันทรคติ มีพิธีกรรมทั้งหมด ๓ วัน

ประเพณีสารทไทย (เดือนสิบ) เป็นเดือนที่ชาวไทยมีความเชื่อว่า ยมบาลมีการปล่อยภูตผีและวิญญาณต่าง ๆ ให้ออกมารับเอาส่วนบุญ จึงมีการนำของ ข้าวหวานต่าง ๆ มาทำบุญและให้ทานกันที่วัด สำหรับ

ขนมที่สำคัญในพิธี คือ ขนมลา ขนมเทียน ขนมท่อนใต้ ขนมต้ม ฯลฯ ตรงกับวันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๑๐ และ วันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ ซึ่งแต่ละวัดจะกำหนดทำพิธีเพียงหนึ่งวัน แตกต่างกันไป

งานท้าวเทพกระษัตรี-ท้าวศรีสุนทร ตรงกับวันที่ ๑๓ มีนาคมของทุกปี เป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของอำเภอดงยาง เพื่อระลึกถึงเหตุการณ์ "ศึกกลาง" ในปี พ.ศ. ๒๓๒๘ มีการจัดงานเฉลิมฉลอง มีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย เพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่สองวีรสตรีสามารถปกป้องเมืองกลาง ให้อพยพหนีจากข้าศึกพม่าและศัตรูในวีรกรรมของท่าน ท้าวเทพกระษัตรีและท้าวศรีสุนทร หรือท่านผู้หญิงจัน และคุณมุก เป็นชาวกลางโดยกำเนิด สองพี่น้องผู้นี้ได้ประกอบวีรกรรมนำชาวกลางต่อสู้กับกองทัพพม่าที่ยกกองทัพมาตีเมืองกลาง เป็นเวลาเดือนเศษ ฝ่ายศัตรูบาดเจ็บ และตาย ๓๐๐-๔๐๐ คน จนทัพพม่าไม่สามารถหักเอาเมืองได้ และได้แตกทัพกลับไปเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๓๒๘

ประเพณีพ้อต่อ (ปล่อยเต่า) เป็นประเพณีแสดงความกตัญญูต่อบรรพบุรุษและทำบุญให้สัมภเวสี และมีการนำ "ขนมเต่าแดง" มาเป็นของไหว้หลัก ซึ่งเต่าสื่อถึงการมีอายุยืนยาวและความโชคดี เมื่อทำบุญและพระสวดมนต์ให้ศีลให้พรเสร็จ ก็จะมีการปล่อยเต่าลงทะเล ณ อุทยานแห่งชาติหาดในยาง ในวันที่ ๑๓ เมษายน (วันสงกรานต์) ของทุกปี

๑.๒ องค์การและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
เทพกระษัตรี	๒	๓๕	๒	๕๖	๔	๙๒	๒๖	๓๑๗	๑	๑๒๐	๑	๑๑
เชิงทะเล	๑	๔๙	๕	๕๖	๑	๒๔	๓๓	๖๘๔	-	-	-	-
ศรีสุนทร	๑	๔๘	๑	๑๒	-	-	๒๔	๒๙๗	-	-	-	-
ป่าคลอก	๓	๓๙	๓	๔๕	๒	๔๓	๓๒	๔๐๙	๑	๕๙	๑	๕๙
ไม้ขาว	๑	๑๓	-	-	๑	๒๑	๓๑	๔๙๗	-	-	๑	๑๓
สาคร	-	-	๑	๑๕	-	-	๑๘	๔๐๕	-	-	-	-
รวม	๘	๑๘๔	๑๒	๑๘๔	๘	๑๘๐	๑๖	๒,๖๐	๒	๑๗๙	๓	๘๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอดงยาง, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๒๗๗
เครื่องดื่ม	๒๓
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๔๓
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๔๗
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๙๙
รวม	๔๘๙

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดงยาง, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนสาครรวมพลัง	๓	สาคร	๑๒
วิสาหกิจชุมชนทำสวนป่าคลอง	๒	ป่าคลอง	๑๒
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีทำขนมขวัญเรือน	๕	เชิงทะเล	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีทำขนมอบบ้านบางเทา	๒	เชิงทะเล	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีเกาะค้ำควา	๕	เชิงทะเล	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีบ้านบางแตนอก	๕	เชิงทะเล	๗
วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรบ้านยามู	๗	ป่าคลอง	๒๐
วิสาหกิจชุมชนศรีถกลาง	๕	เทพกระษัตรี	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรักษำบาติก	๕	ไม้ขาว	๑๒
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น	๓	ป่าคลอง	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเรือหางยาวหาดในยางบริการท่องเที่ยวและอนุรักษ์สัตว์น้ำ	๕	สาคร	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านป่าสัก	๔	เชิงทะเล	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสัจจะออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านดินทราย	๑	สาคร	๑๐๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงผึ้งแพะบ้านบางลา	๘	ป่าคลอง	๒๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรทำนาสายใยรัก	๔	ไม้ขาว	๑๓
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์วัฒนธรรมบ้านฝักฉืด	๑	ป่าคลอง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแขน	๒	เทพกระษัตรี	๔๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรศรีสุนทรพัฒนา	๕	ศรีสุนทร	๑๒
วิสาหกิจชุมชนโคกตาลน้ำดื่ม	๖	เชิงทะเล	๑๒
วิสาหกิจชุมชนสับปะรดภูเก็ต	๔	ศรีสุนทร	๔๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงผึ้งและอนุรักษ์ควายไทยบ้านไม้ขาว	๔	ไม้ขาว	๓๓
วิสาหกิจชุมชนธนพนธ์ ฟูดส์	๓	ศรีสุนทร	๗

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนบางเหนียวดำ	๗	ศรีสุนทร	๑๑
วิสาหกิจชุมชนLocal massage	๔	ไม้ขาว	๔๙
วิสาหกิจชุมชนขายของหัตถ์กระตักขานหาดสุรินทร์	๓	เชิงทะเล	๒๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกระชังและการดักปลาแบบ พื้นบ้าน บ้านคอเอน	๒	ไม้ขาว	๑๒
วิสาหกิจชุมชนหัตถ์เวชตำบลเชิงทะเล	๓	เชิงทะเล	๒๐๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแท็กซีร็กสารสิน	๕	ไม้ขาว	๙
วิสาหกิจชุมชนมอเตอร์ไซด์รับจ้างสามล้อ	๕	เชิงทะเล	๘
วิสาหกิจชุมชนพืชผักและไม้ผลป่าคลอก	๒	ป่าคลอก	๓๓
วิสาหกิจชุมชนSurin-Bangtao Lifeguard	๕	เชิงทะเล	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์บ้าน บางเทาเชิงทะเล	๒	เชิงทะเล	๔๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์อาหารพื้นบ้านบางเทา เชิงทะเล	๒	เชิงทะเล	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดอินทรีย์บ้านลิพอนหัว หาร-บ่อแร่	๘	ศรีสุนทร	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์อัล-อามานะห์บ้าน บางโรง	๓	ป่าคลอก	๑๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับภูเก็ต	๘	ศรีสุนทร	๑๓
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกร หมู่ ๔ ต.เทพกระษัตรี	๔	เทพกระษัตรี	๑๑
วิสาหกิจชุมชนเพ้นท์ผ้าถุงลูกปัดบางโรง	๓	ป่าคลอก	๑๒
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแท็กซีโซนนาคใต้	๓	สาคร	๒๒
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีชุมชนตำบลสาคร	๑	สาคร	๓๕
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมมักต้อบา มาลีตรปียะบ้านบางลา	๘	ป่าคลอก	๒๕
วิสาหกิจชุมชนผลิตดินผสมพร้อมปลูกป่าครองชีพ	๙	เทพกระษัตรี	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมการเกษตรและอาชีพ แม่บ้านเกษตรกร	๓	ป่าคลอก	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านลิพอน บางกอก	๒	ศรีสุนทร	๓๐

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนชมรมเรือหางยาวอ่าวบางเทา	๒	เชิงทะเล	๑๑
วิสาหกิจชุมชนการประมงพื้นบ้านและท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ชุมชนท่าศัก ม.๔ บ้านพารา	๔	ป่าคลอก	๒๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราป่าคลอก	๒	ป่าคลอก	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรแม่บ้านป่าคลอก	๒	ป่าคลอก	๗
วิสาหกิจชุมชนแท็กซี่หลวงวัง	๓	สาकु	๒๔
วิสาหกิจชุมชนSE ไม้ขาว	๑	ไม้ขาว	๘
วิสาหกิจชุมชนดอกไม้จันทน์บ้านผักฉืด	๑	ป่าคลอก	๑๕
วิสาหกิจชุมชนสตรีลีพอน พอเพียง	๒	ศรีสุนทร	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพ่อค้าแม่ขายหาดในยาง	๑	สาकु	๑๖
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกผักพื้นบ้านบ้านพรุจำปา	๓	เทพกระษัตรี	๑๖
วิสาหกิจชุมชนหาดสุรินทร์รวมใจ	๓	เชิงทะเล	๓๒
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเกษตรและวัฒนธรรมบ้านขนน	๒	เทพกระษัตรี	๑๑
วิสาหกิจชุมชนบาร์อภัตฟาร์ม	๘	เทพกระษัตรี	๗
วิสาหกิจชุมชนมณีรัตน์ฟาร์มแพะ & โฮมสเตย์	๓	ป่าคลอก	๑๖
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านบางโรง	๓	ป่าคลอก	๙
วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์หาดสุรินทร์	๓	เชิงทะเล	๗๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มฟาร์มชุมชนसानไยรัก	๔	ไม้ขาว	๘
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ปลอดสารพิษบ้านเมืองใหม่	๙	เทพกระษัตรี	๙
วิสาหกิจชุมชนmaikhao travel	๕	ไม้ขาว	๗
วิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจชุมชนด้านเกษตรครบวงจรบ้านไม้ขาว	๔	ไม้ขาว	๗
วิสาหกิจชุมชนทฤษฎีใหม่สู้โควิด	๗	เทพกระษัตรี	๗
วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานตามพระราชดำรินาใน	๗	เทพกระษัตรี	๗

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนดาหัววัน เกษตร	๔	เทพกระษัตรี	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะพันธุ์ปลาสวยงามบ้านควนกลาง	๓	เชิงทะเล	๑๒
วิสาหกิจชุมชนฟาร์มไก่ เพื่อชาวชุมชน	๑๐	เทพกระษัตรี	๗
วิสาหกิจชุมชนร่วมเตียงหาดบางเทา	๕	เชิงทะเล	๑๑
วิสาหกิจชุมชนศูนย์เรียนรู้การเกษตรปลูกพืช ปลอดภัยและพัฒนาชุมชนบ้านบางโจ	๔	ศรีสุนทร	๗
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกลางนาใน	๑	สาคร	๑๓
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่เห็ด อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	๘	ศรีสุนทร	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มประมงพื้นบ้านภูมิปัญญา ท้องถิ่นตำบลสาคร	๕	สาคร	๙
วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตแพะขุนจังหวัดภูเก็ต	๑	เทพกระษัตรี	๑๐
วิสาหกิจชุมชนสาครรวมใจพัฒนา	๓	สาคร	๑๖
วิสาหกิจชุมชนปลูกผักปลอดสารพิษและสมุนไพร จังหวัดภูเก็ต	๑	เชิงทะเล	๘
วิสาหกิจชุมชนรักษ์สาคร๒๐๑๙	๓	สาคร	๗
วิสาหกิจชุมชนเกษตรยั่งยืนอำเภอถลาง	๒	เชิงทะเล	๗
วิสาหกิจชุมชนอำพันฟาร์ม	๘	เทพกระษัตรี	๗
วิสาหกิจชุมชนภูเก็ตอันดามันสมุนไพร	๕	ศรีสุนทร	๗
วิสาหกิจชุมชนร้านอาหารพื้นบ้านไม้ขาว	๔	ไม้ขาว	๘
วิสาหกิจชุมชนตลาดชมเลไม้ขาว	๔	ไม้ขาว	๓๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกระเป๋าสานไม้ขาว	๔	ไม้ขาว	๑๒
วิสาหกิจชุมชนสามล้อบ้านไม้ขาว	๔	ไม้ขาว	๖๕
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวชุมชนบ้านท่าฉัตรไชย Thachatchai Community Baesd Tourism	๕	ไม้ขาว	๗
วิสาหกิจชุมชนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ชรบ. ต.ไม้ขาว	๒	ไม้ขาว	๑๐
วิสาหกิจชุมชนเทพกระษัตรีเกษตรทฤษฎีใหม่	๗	เทพกระษัตรี	๑๐
วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงปลาช่อนทะเลและประมง พื้นบ้านแหลมทราย	๖	เทพกระษัตรี	๑๑

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนการกัฬาและท่องเที่ยวอ้นดามัน	๒	เชิงทะเล	๗
วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์จักจั่นทะเล หมู่ ๔ ตำบลไม้ขาว เพื่อให้สมดุลกับการใช้ประโยชน์	๔	ไม้ขาว	๑๘
วิสาหกิจชุมชนปลาถ้ำแม่อำพลลิพอนใต้	๕	ศรีสุนทร	๑๓
วิสาหกิจชุมชนเกษตรสมุนไพรครบวงจรภูเก็ตเอิร์บ	๔	เชิงทะเล	๗
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ถลาง	๘	เทพกระษัตรี	๗
วิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง หมู่ที่ ๒	๒	ศรีสุนทร	๘
วิสาหกิจชุมชนชุมชนอนุรักษ์การท่องเที่ยวหาดบางเทา	๒	เชิงทะเล	๒๔
วิสาหกิจชุมชนบ้านไร่มีรักษ์	๔	ป่าคลอก	๘
วิสาหกิจชุมชนผักลิ้นห่านตำบลไม้ขาว	๔	ไม้ขาว	๓๒
วิสาหกิจชุมชนฟาร์มหมูชีวภาพ	๒	ป่าคลอก	๗
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรพันธุ์แท้	๒	ป่าคลอก	๗
วิสาหกิจชุมชนคอเอนบาติกและฟาร์ม	๒	ไม้ขาว	๘
วิสาหกิจชุมชนอยู่สุข บ้านสวนมะพร้าว	๓	ไม้ขาว	๒๓
วิสาหกิจชุมชนพืชเศรษฐกิจ ตำบลศรีสุนทร	๒	ศรีสุนทร	๑๙
วิสาหกิจชุมชนทรัพย์จากดินป่าคลอก	๘	ป่าคลอก	๗
วิสาหกิจชุมชนภูเก็ต ๔๒๐	๓	ศรีสุนทร	๙
วิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจหมุนเวียน circular economy	๔	ไม้ขาว	๑๑
วิสาหกิจชุมชนผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติบ้านตะเคียน	๗	เทพกระษัตรี	๘
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวบ้านเคียน	๑	เทพกระษัตรี	๘
วิสาหกิจชุมชนพืชผักสมุนไพรควนกลาง	๓	เชิงทะเล	๑๒
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านลิพอนใต้	๕	ศรีสุนทร	๙
วิสาหกิจชุมชนอ้นดามันกรีนเฮาส์ส่งเสริมพืชทางเลือก ณ บ้านยา	๖	ศรีสุนทร	๑๒
วิสาหกิจชุมชนภูเก็ตเกษตรรุ่งเรือง	๕	สาคร	๙
วิสาหกิจชุมชนตำบลศรีสุนทร ๒๐๒๑	๕	ศรีสุนทร	๗

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนบางกา-ป่าคลอกสมุนไพรทาง การแพทย์และเศรษฐกิจ	๘	ป่าคลอก	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรรักษาสุนไพรไทยเพื่อ การปลูกและแปรรูปบ้านป่าคลอก	๔	ป่าคลอก	๑๐
วิสาหกิจชุมชนพืชเศรษฐกิจ อำเภอดกลาง	๔	เทพกระษัตรี	๑๖
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวบ้านลิพอนใต้ ศรีสุนทร	๕	ศรีสุนทร	๘
วิสาหกิจชุมชนลุ่มไทรเกษตรวิถีใหม่	๒	ป่าคลอก	๑๐
วิสาหกิจชุมชนเพชรกลาง	๓	สาकु	๑๙
วิสาหกิจชุมชนเกษตรวิถีใหม่ไม้ขาว	๔	ไม้ขาว	๘
วิสาหกิจชุมชนจัดงานอันดามัน	๒	เชิงทะเล	๗
วิสาหกิจชุมชนเพื่อสังคมอันดามัน	๒	เชิงทะเล	๗
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมการเรียนรู้อันดามัน	๒	เชิงทะเล	๗
วิสาหกิจชุมชนสปาทรายนบ้านไม้ขาว	๔	ไม้ขาว	๒๓
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพืชสมุนไพรเพื่อการแพทย์	๙	เทพกระษัตรี	๘
วิสาหกิจชุมชนพืชเศรษฐกิจ ตำบลป่าคลอก	๘	ป่าคลอก	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกะปิบ้านไม้ขาว	๔	ไม้ขาว	๗
วิสาหกิจชุมชนครอบครัวเกษตรกรอินทรีย์	๙	เทพกระษัตรี	๗
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรอินทรีย์ PGS PHUKET	๘	ศรีสุนทร	๗
วิสาหกิจชุมชนพืชเศรษฐกิจตำบลเทพกระษัตรี	๑๑	เทพกระษัตรี	๑๐
วิสาหกิจชุมชน๑ รักษาบ้านเรา	๓	เชิงทะเล	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกและแปรรูปพืชสมุนไพร ปลอดภัยสารพิษ	๕	สาकु	๑๐
วิสาหกิจชุมชนพืชเศรษฐกิจเชิงทะเล หมู่ ๑	๑	เชิงทะเล	๑๐
วิสาหกิจชุมชน ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ อ.กลาง	๔	ไม้ขาว	๑๓
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแท็กซี่หาดในทอน	๔	สาकु	๑๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแท็กซี่หาดในยาง@เดวา	๑	สาकु	๒๐

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนป่าครองชีพมหานคร	๙	เทพกระษัตรี	๑๒
วิสาหกิจชุมชนฟาร์มพืชสีเขียวบ้านสวนมะพร้าว	๒	ไม้ขาว	๗
วิสาหกิจชุมชนโอเอซิสฟาร์ม	๓	ป่าคลอก	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพืชเศรษฐกิจตำบลไม้ขาว	๓	ไม้ขาว	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพืชเศรษฐกิจตำบลสาकु	๒	สาकु	๒๐
วิสาหกิจชุมชนพืชเศรษฐกิจรักกัญญ์ บ้านพอน	๘	ศรีสุนทร	๑๐
วิสาหกิจชุมชนคนรักสมุนไพรรูเก็ด	๒	ป่าคลอก	๗
วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์แปรรูปผักลิ้นห่านและ จักจั่นทะเล อัตลักษณ์ของฝากตำบลไม้ขาว	๔	ไม้ขาว	๑๒
วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรเทพกระษัตรีร่วมใจ พัฒนา	๑	เทพกระษัตรี	๔๘
วิสาหกิจชุมชนสานสายในใจไทยทุกภาคจังหวัด ภูเก็ต	๓	เทพกระษัตรี	๗
วิสาหกิจชุมชนบ้านสวนมะพร้าว	๓	ไม้ขาว	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มประกอบการนวดแผนไทยหาด ในยาง	๓	สาकु	๓๒
วิสาหกิจชุมชนศูนย์คุณธรรมต้นอิมูเก็ด	๓	ป่าคลอก	๑๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ประกอบการกีฬาทางน้ำหาด สุรินทร์	๓	เชิงทะเล	๘
วิสาหกิจชุมชนสถาบันภูมิรักษ์ภูมิปัญญาเง็กแก้ว	๓	เทพกระษัตรี	๙
วิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อสุขภาพและท่องเที่ยว	๑	ป่าคลอก	๘
วิสาหกิจชุมชนขนมไส้ไก่บ้านพอน	๕	ศรีสุนทร	๑๑
วิสาหกิจชุมชนบางเทาวิถีพอเพียง	๒	เชิงทะเล	๑๒
วิสาหกิจชุมชนชมรมบางลาสัมพันธ	๘	ป่าคลอก	๒๒
วิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงบ้านนาสร้อย	๔	เทพกระษัตรี	๗
วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ทุเรียนศรีสุนทร	๒	ศรีสุนทร	๑๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง,พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสาครรวมใจพัฒนา	๓	สาคร	๑๗
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอนุรักษ์อาหารพื้นบ้านบางเทา	๒	เชิงทะเล	๑๑
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทพกระษัตรีร่วมใจพัฒนา	๑	เทพกระษัตรี	๔๙
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสาครรวมพลัง	๓	สาคร	๑๓
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสตรีเกาะคางคาว	๕	เชิงทะเล	๑๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางเทาร่วมใจ	๒	เชิงทะเล	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรขวัญเรือนบางเทา	๕	เชิงทะเล	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรางเทาสามัคคี	๕	เชิงทะเล	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรศรีสุนทรพัฒนา	๕	ศรีสุนทร	๑๒
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบางโรง	๓	ป่าคลอก	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรยามู	๗	ป่าคลอก	๒๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเทพกระษัตรีพัฒนา	๑	เทพกระษัตรี	๑๑
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแขนง	๒	เทพกระษัตรี	๔๗
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่งเสริมอาชีพบ้านบางโรง	๓	ป่าคลอก	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านบางโรง	๓	ป่าคลอก	๒๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านป่าครองชีพ	๙	เทพกระษัตรี	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านพารา	๔	ป่าคลอก	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านพรุจ่าป่า	๓	เทพกระษัตรี	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านโคกวัดใหม่	๒	เทพกระษัตรี	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม	-	เชิงทะเล	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านแหลมทราย	๖	เทพกระษัตรี	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านไม้ขาว	๔	ไม้ขาว	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านป่าคลอก	๒	ป่าคลอก	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้เลี้ยงผึ้งโพรง	๙	เทพกระษัตรี	๑๒

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเทพกระษัตรีพัฒนาอาชีพ	๑	เทพกระษัตรี	๑๕
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรกลุ่มปลูกด้วยรัก ต.ป่าคลอก	๓	ป่าคลอก	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้ปลูกสับปะรดภูเก็ต	๔	ศรีสุนทร	๑๖
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรทำนาสายในรัก	๔	ไม้ขาว	๑๓
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์บ้านบางโรง	๓	ป่าคลอก	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรบ้านบางเทา	๒	เชิงทะเล	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรกลุ่มแปลงรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร ต.ป่าคลอก	๓	ป่าคลอก	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรบ้านป่าครองชีพ	๙	เทพกระษัตรี	๑๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
สหกรณ์การเกษตรเมืองถลาง จำกัด	๗	เทพกระษัตรี	๑,๑๕๐
สหกรณ์ออมทรัพย์อัล-อิสลามียะห์ จำกัด	๕	เชิงทะเล	๒,๕๐๐
สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานลาภาน่าภูเก็ต จำกัด	๑	เชิงทะเล	๑,๕๐๐
สหกรณ์ออมทรัพย์ตรี سرا จำกัด	๖	เชิงทะเล	๓๕๐
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงแรมมณีนบรี จำกัด	๓	เชิงทะเล	๓๐๐
สหกรณ์ออมทรัพย์ บีเอจีเอส ภูเก็ต จำกัด	๔	เชิงทะเล	๔๐๐
สหกรณ์บริการรถยนต์บริการธุรกิจภูเก็ต จำกัด	๑	สาคร	๒๘๐
สหกรณ์บริการธุรกิจและท่องเที่ยวมุกอันดามัน จำกัด	๑	สาคร	๑๕๐
สหกรณ์อิสลามอุซนี จำกัด	๒	เชิงทะเล	๑,๘๐๐
สหกรณ์อิสลามสัมพันธ์ภูเก็ต จำกัด	๔	ป่าคลอก	๓,๕๐๐
สหกรณ์อัล-อามานะห์ภูเก็ต จำกัด	๓	ป่าคลอก	๑,๒๐๐

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
สหกรณ์เครดิตยูเนียนพารารวมพลังพัฒนา จำกัด	๔	ป่าคลอก	๖๕๐
กลุ่มเกษตรกรทำสวนป่าคลอก จำกัด	๒	ป่าคลอก	๑,๒๐๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดภูเก็ต, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏีรูป	
เทพกระษัตรี	-	๒	-	-	๑	-	-	-	๑
เชิงทะเล	-	๒	-	-	๑	-	-	-	๑
ศรีสุนทร	-	๓	-	๑	๑	๑	๑	-	๑
ป่าคลอก	๑	๒	๑	๑	๑	๑	๑	-	๑
ไม้ขาว	-	๓	๑	-	๑	-	-	-	๑
สาคร	-	๑	-	-	๑	-	-	-	๑
รวม	๑	๑๓	๒	๒	๖	๒	๒	๐	๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏีรูปที่ดิน
เทพกระษัตรี	-	-	๑๑	๓	๑๒	๑๘	-	-	-
เชิงทะเล	-	-	๕	๔	๖	๑๐	-	-	-
ศรีสุนทร	๑	๑	-	-	๙	๑๔	-	-	-
ป่าคลอก	๑	๒	๕	๑	๙	๑๓	-	๑	-
ไม้ขาว	๑	-	๑๙	๒๗	๙	๑๒	-	-	-
สาคร	-	๑	๑	-	๗	๘	๑	-	-
รวม	๓	๔	๔๑	๓๕	๕๒	๗๕	๑	๑	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

อำเภอถลาง มีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน จำนวน ๑๐ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ด้าน
เทพกระษัตรี	๓	นายอัคระ จิตติถาวร: การบริหารจัดการเกษตรแบบครบวงจร
		นายเจริญ สลับศรี: การเกษตรผสมผสานและทฤษฎีใหม่
		นางสาวอรชร อินษาทร: การบัญชีครัวเรือนและการบริหารจัดการกลุ่ม
เชิงทะเล	๑	นายสนธยา คงทิพย์: การทำเกษตรทฤษฎีใหม่และการบริหารจัดการสวนอย่างยั่งยืน
ศรีสุนทร	๒	นายสุภโรจน์ ทรงยศ: การบริหารจัดการศัตรูพืชและการทำเกษตรปลอดภัย (GAP)
		นายคุณุตน์ ศิริโชค: การเพาะเห็ดและเกษตรครัวเรือน
ปากลอก	๒	นายเสรี อุดมลาภ: การบริหารจัดการศัตรูพืชและการจัดการดิน
		นางมณีนีรัตน์ บัวศรี: การเลี้ยงปลุสัสต์ (แพะ) และอาหารสัตว์ลดต้นทุน
ไม้ขาว	๑	นายเนตร เดชากุล: เศรษฐกิจพอเพียงและพืชผักสวนครัว
สาคร	๑	นายสมบัติ กิ่งรักษ์: การเกษตรทฤษฎีใหม่และผักสวนครัว
รวม	๑๐	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง, พ.ศ. ๒๕๖๔

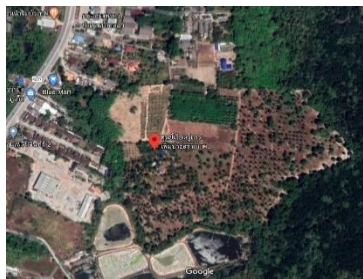
(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

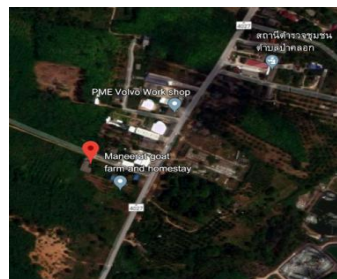
ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอถลาง	- เกษตรผสมผสาน - การผลิตลำไยมาตรฐาน การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)	๒	ปากลอก

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๒	วิสาหกิจชุมชนฉวีรัตน์ฟาร์มแพะ & โฮมสเตย์	ปศุสัตว์/เลี้ยงแพะ	๓	ป่าคโลก
๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมการเกษตรและ อาชีพแม่บ้านเกษตรกร	เกษตรผสมผสาน/พืชผัก ไม้ กระถาง และแปรรูป	๓	ป่าคโลก
๔	ศูนย์เรียนรู้การเกษตรบ้านเขื่อน	แปรรูป/ทุเรียน ส้มแขก	๒	เทพกระษัตรี
๕	ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเพาะเห็ดบ้านป่าครองชีพ	เกษตรผสมผสาน/พืชผัก ปศุสัตว์ และประมง	๙	เทพกระษัตรี
๖	ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านมาหานิก	เกษตรผสมผสาน/พืชผัก ปศุสัตว์ และประมง	๗	ศรีสุนทร
๗	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดอินทรีบ้านลิ พอนหัวหาร-บ่อแร่	พืชผัก/เห็ด	๘	ศรีสุนทร
๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านลิ พอนบางกอก	การจัดการดินและปุ๋ย/ปุ๋ย อินทรีย์ และปุ๋ยสั่งตัด	๒	ศรีสุนทร
๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวเกษตรเชิง อนุรักษ์บ้านบางเทาเชิงทะเล	ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงเกษตร การแปรรูป และอาหาร ท้องถิ่น	๒	เชิงทะเล
๑๐	ศูนย์เรียนรู้เห็ดผักกักขุมชน	พืชผัก/เห็ด ต้นอ่อน และผัก สลัด	๔	เชิงทะเล
๑๑	สวนลุงบดีเกษตรผสมผสานแบบพอเพียง	เกษตรผสมผสาน/ไม้ผล	๓	สาकु
๑๒	กลุ่มเกษตรกรทำนาสายไยรักษ์และเกษตร อินทรีย์บ้านไม้ขาว	เกษตรผสมผสาน/พืชผัก	๔	ไม้ขาว
๑๓	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามศาสตร์ พระราชา	เกษตรผสมผสาน/พืชผัก และแปรรูป	๕	ไม้ขาว
๑๔	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	การจัดการศัตรูพืชชุมชน	๔	ไม้ขาว
๑๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านลิพอน- บางกอก	การจัดการศัตรูพืชชุมชน	๒	ศรีสุนทร

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเถลิง, พ.ศ. ๒๕๖๙

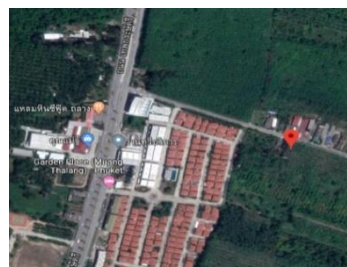
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอลำทะเมนชัย

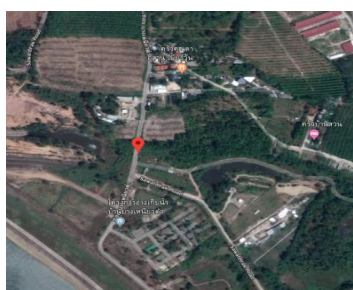
วิสาหกิจชุมชนนิรัตน์ฟาร์มแพะ & โฮมสเตย์

ศูนย์เรียนรู้การเกษตรบ้านแคนน

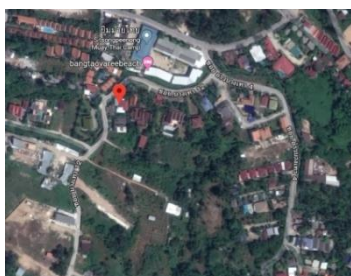
ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเพาะเห็ดบ้านป่าครองชีพ

ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบ้านมาหานิก

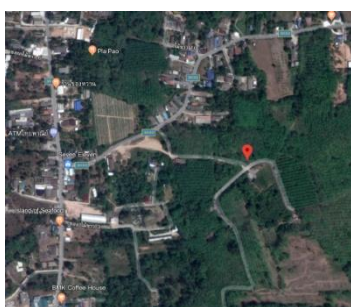
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดอินทรีย์บ้านลิพอนหัวหาร-บ่อแร่

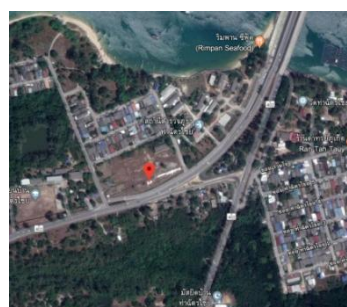
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวเกษตรเชิงอนุรักษ์บ้านบางเทาเชิงทะเล

สวนลุงบัตเกษตรผสมผสานแบบพอเพียง

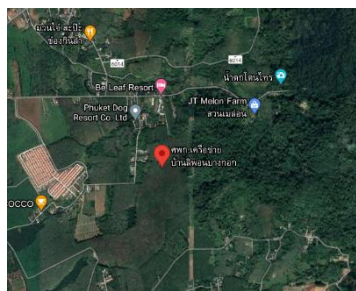
กลุ่มเกษตรกรทำนาสายไยรักษ์และเกษตรอินทรีย์บ้านไม้ขาว

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามศาสตร์พระราชา

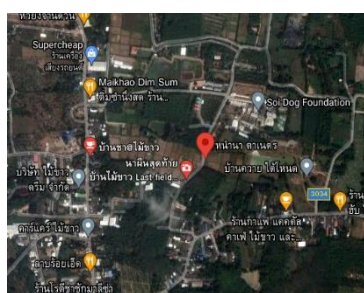
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมการเกษตรและอาชีพแม่บ้านเกษตรกร

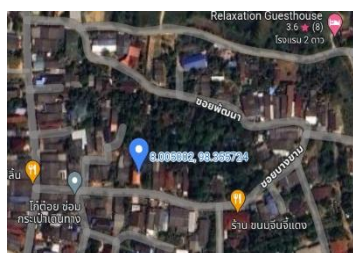
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรอินทรีย์บ้านลิพอนบางกอก

ศูนย์เรียนรู้เพื่อพัฒนากิจกรรมชุมชน

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.ไม้ขาว)

ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.บ้านลิพอน-บางกอก)

ภาพที่ ๖ ที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่ายอำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๙ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)
๑	ศรีสุนทร	แปลงใหญ่สับปะรดภูเก็ต หมู่ ๔ ตำบลศรีสุนทร อำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต	สับปะรดภูเก็ต	๒๗	๖๑๗.๐๐
๒	ป่าคลอก	แปลงใหญ่มะพร้าว หมู่ ๒ ตำบลป่าคลอก อำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต	มะพร้าว	๓๐	๔๒.๐๐

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๓	ศรีสุนทร	แปลงใหญ่เห็ด ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	เห็ดนางฟ้า	๓๑	๙.๐๐
๔	ป่าคลอก	แปลงใหญ่ยางพารากลุ่ม เกษตรกรทำสวนป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	ยางพารา	๓๐	๖๔๖.๓๕
๕	ศรีสุนทร	แปลงใหญ่ทุเรียน ตำบลศรี สุนทร อำเภอถลาง จังหวัด ภูเก็ต	ทุเรียน	๖๔	๒๙๖.๕๐
๖	เทพกระษัตรี	แปลงใหญ่ทุเรียน ตำบลเทพ กระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัด ภูเก็ต	ทุเรียน	๓๔	๒๓๗.๐๐
๗	ไม้ขาว	แปลงใหญ่ยางพารา ตำบลไม้ ขาว อำเภอถลาง จังหวัด ภูเก็ต	ยางพารา	๓๒	๓๒๒.๑๖
๘	เทพกระษัตรี	แปลงใหญ่ยางพารา ตำบล เทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	ยางพารา	๓๐	๓๐๕.๕๐
๙	ป่าคลอก	แปลงใหญ่ไผ่พื้นเมือง หมู่ ๘ ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต	ไผ่พื้นเมือง	๓๐	๔๒.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง, พ.ศ. ๒๕๖๙

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่สับปะรดภูเก็ต

ที่อยู่ ๙๙/๑ ม.๔ ต.ศรีสุนทร อ.ถลาง จ.ภูเก็ต

กิจกรรมปลูกและจำหน่ายสับปะรดภูเก็ต และแปรรูปสับปะรดภูเก็ต

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๑๕,๗๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๑๔,๙๑๕ บาท/ไร่ (๕ เปอร์เซ็นต์)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๓,๑๕๐ กิโลกรัม/ไร่ (๕ เปอร์เซ็นต์)
- เป้าหมายรายได้ ๔๗,๒๕๐ บาท/ไร่
- ประเมินการรายจ่าย ๑๔,๙๑๕ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. เพิ่มผลผลิต
๒. เพิ่มมูลค่าผลผลิต
๓. การตลาด

ตารางที่ ๒๙ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่สับปะรดภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย/ไร่ (บาท)	ประมาณการ รายได้/ไร่ (บาท)
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
การเตรียมแปลงปลูก													๑๕,๗๐๐	๔๕,๐๐๐
การปลูกด้วยหน่อ														
การใส่ปุ๋ยครั้งที่ 1														
การใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2														
การควบคุมและกำจัดวัชพืช														
การบังคับการออกดอก														
การเก็บเกี่ยวผลผลิต														

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่มะพร้าว

ที่อยู่ ๗๙/๗ ม.๒ ต.ป่าคลอก อ.ถลาง จ.ภูเก็ต

กิจกรรมปลูกมะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวแฉก และแปรรูปมะพร้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๓๔๓ บาท/ต่อไร่ เป็น ๔,๑๒๖ บาท/ไร่ (๕ เปอร์เซ็นต์)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๔,๒๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๔,๔๑๐ กิโลกรัม/ไร่ (๕ เปอร์เซ็นต์)
- เป้าหมายรายได้ ๖๖,๑๕๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๔,๑๒๖ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. เพิ่มผลผลิต
๒. เพิ่มมูลค่าผลผลิต
๓. การตลาด

ตารางที่ ๓๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มะพร้าว จังหวัดภูเก็ต

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย (บาท)	ประมาณการ รายได้ (บาท)
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
การใส่ปุ๋ย													๔,๓๔๓	๖๓,๐๐๐
การปรับปรุงดิน														
การกำจัดวัชพืช														
การเก็บเกี่ยว														

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่เห็ด

ที่อยู่ ๒๗/๑ หมู่ ๘ ต.ศรีสุนทร อ.ถลาง จ.ภูเก็ต

กิจกรรม เพาะเห็ด และแปรรูปเห็ด

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๕๐,๐๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๔๗,๕๐๐ บาท/ไร่ (๕ เปอร์เซ็นต์)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๔,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๔,๒๐๐ กิโลกรัม/ไร่ (๕ เปอร์เซ็นต์)

- เป้าหมายรายได้ ๓๓๖,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการระบายจ่าย ๔๗,๕๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. เพิ่มผลผลิต
๒. เพิ่มมูลค่าผลผลิต
๓. การตลาด

ตารางที่ ๓๑ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่เห็ด จังหวัดภูเก็ต

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ การระบายจ่าย (บาท)	ประมาณการ รายได้ (บาท)
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
การเตรียมก้อนเห็ด													๕๐,๐๐๐	๓๒๐,๐๐๐
การเปิดดอก														
การเก็บเกี่ยว														

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ยางพารา

ที่อยู่ ๑๐๕/๒ ม.๒ ต.ป่าคลอก อ.ถลาง จ.ภูเก็ต

กิจกรรม ปลูกลายพารา

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๓,๖๑๔ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๔๓๔ บาท (๕ เปอร์เซ็นต์)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๓๑๕ กิโลกรัม/ไร่ (๕ เปอร์เซ็นต์)
- เป้าหมายรายได้ ๙,๔๕๐ บาท/ไร่
- ประมาณการระบายจ่าย ๓,๔๓๔ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุน
๒. เพิ่มมูลค่าผลผลิต
๓. การตลาด

ตารางที่ ๓๒ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ยางพารา จังหวัดภูเก็ต

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ การระบายจ่าย (บาท)	ประมาณการ รายได้ (บาท)
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
การใส่ปุ๋ยครั้งที่ 1													๓,๖๑๔	๙,๐๐๐
การใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2														
การกำจัดวัชพืช														
การเก็บเกี่ยวผลผลิต														

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ทุเรียน

ที่อยู่ ม.๒ ต.ศรีสุนทร อ.กลาง จ.ภูเก็ต

กิจกรรม ปลูกทุเรียนพื้นเมือง และทุเรียนพันธุ์การค้า

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๙๙๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๕,๖๙๐ บาท (๕ เปอร์เซ็นต์)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓๖๒ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๓๘๐ กิโลกรัม/ไร่ (๕ เปอร์เซ็นต์)
- เป้าหมายรายได้ ๒๖,๖๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการระบาย ๕,๖๙๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุน
๒. เพิ่มมูลค่าผลผลิต
๓. การตลาด

ตารางที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียนศรีสุนทร จังหวัดภูเก็ต (เน้นทุเรียนพื้นเมือง)

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ ระบาย (บาท)	ประมาณ การรายได้ (บาท)
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
การใส่ปุ๋ยครั้งที่ 1													๕,๖๙๐	๒๖,๖๐๐
การใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2														
การกำจัดวัชพืช														
การเก็บเกี่ยวผลผลิต														

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ทุเรียน

ที่อยู่ ม.๒ ต.เทพกระษัตรี อ.กลาง จ.ภูเก็ต

กิจกรรม ปลูกทุเรียนพื้นเมือง และทุเรียนพันธุ์การค้า

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๘,๙๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๘,๕๐๐ บาท (๕ เปอร์เซ็นต์)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒๙๕ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๓๑๐ กิโลกรัม/ไร่ (๕ เปอร์เซ็นต์)
- เป้าหมายรายได้ ๒๑,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการระบาย ๗,๕๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. ลดต้นทุน
๒. เพิ่มมูลค่าผลผลิต
๓. การตลาด

ตารางที่ ๓๔ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ทุเรียนตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต (เน้นทุเรียนพื้นเมือง)

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย (บาท)	ประมาณการ รายได้ (บาท)
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
การใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๑													๗,๕๐๐	๒๑,๐๐๐
การใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒														
การกำจัดวัชพืช														
การเก็บเกี่ยวผลผลิต														

แผนการผลิตรายการกลุ่มของ แปลงใหญ่ยางพารา ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ที่อยู่ ม.๔ ต.ไม้ขาว อ.ถลาง จ.ภูเก็ต

กิจกรรม ปูกลายพารา

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๙,๕๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๘,๕๖๐ บาท (๑๐ เปอร์เซ็นต์)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒๔๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๒๖๐ กิโลกรัม/ไร่ (๕ เปอร์เซ็นต์)
- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- พัฒนาคุณภาพสินค้า
- การบริหารจัดการ

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๔. ลดต้นทุน
๕. เพิ่มผลผลิต
๖. การตลาด

ตารางที่ ๓๕ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ยางพารา ตำบลไม้ขาว จังหวัดภูเก็ต

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย (บาท)	ประมาณการ รายได้ (บาท)
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
การใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๑													๙,๕๐๐	-
การใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒														
การกำจัดวัชพืช														
การเก็บเกี่ยวผลผลิต														

แผนการผลิตรายการกลุ่มของ แปลงใหญ่ยางพารา ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอกกลาง จังหวัดภูเก็ต

ที่อยู่ ม.๒ ต.เทพกระษัตรี อ.กลาง จ.ภูเก็ต

กิจกรรม ปลูกยางพารา

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๙,๖๗๑ บาท/ต่อไร่ เป็น ๘,๗๐๔ บาท (๑๐ เปอร์เซ็นต์)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒๔๕ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๒๕๘ กิโลกรัม/ไร่ (๕ เปอร์เซ็นต์)
- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- พัฒนาคุณภาพสินค้า
- การบริหารจัดการ

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๗. ลดต้นทุน
๘. เพิ่มผลผลิต
๙. การตลาด

ตารางที่ ๓๖ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ยางพารา ตำบลเทพกระษัตรี จังหวัดภูเก็ต

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการ รายจ่าย (บาท)	ประมาณการ รายได้ (บาท)
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
การใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๑													๙,๖๗๑	-
การใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒														
การกำจัดวัชพืช														
การเก็บเกี่ยว ผลผลิต														

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า ยางพารา

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[] น้ำฝน [] ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [/] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

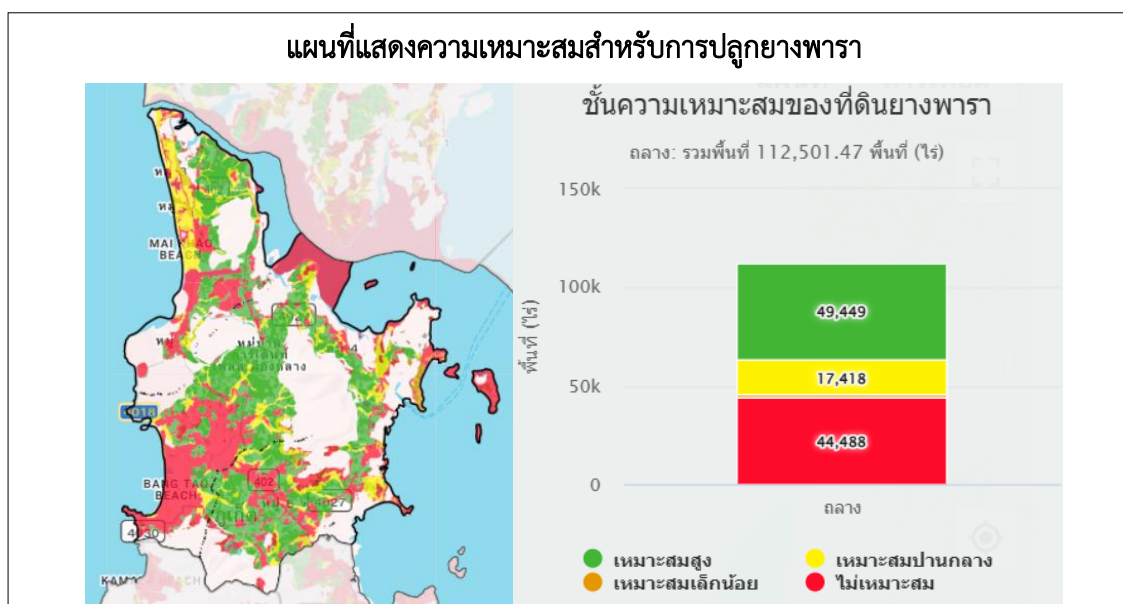
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม อำเภอถลาง มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพาราทั้งหมด จำนวน ๑๑๒,๕๐๑.๔๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔๙,๔๔๘.๕๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๙๕ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๗,๔๑๗.๗๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑,๑๔๗.๓๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๔๔,๔๘๗.๗๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๕๕

ตารางที่ ๓๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
เชิงทะเล	๒,๙๕๙.๓๖	๙๕๐.๑๑	๐	๘,๙๔๑.๓๘	๑๒,๘๕๐.๘๕
เทพกระษัตรี	๑๖,๗๕๘.๘๐	๓,๐๗๕.๗๑	๙๐.๗	๑๒,๑๘๑.๘๐	๓๒,๑๐๖.๐๑
ป่าคลอก	๗,๘๒๗.๓๕	๓,๗๕๕.๙๔	๙๗๖.๗๖	๘,๑๙๕.๘๙	๒๐,๗๕๕.๙๔
ไม้ขาว	๘,๖๙๒.๑๔	๖,๑๘๔.๑๙	๐	๕,๒๒๐.๔๒	๒๐,๐๙๖.๗๕
ศรีสุนทร	๑๑,๓๙๔.๕๐	๒,๘๔๓.๕๑	๗๙.๙๓	๖,๘๙๙.๕๓	๒๑,๒๑๗.๔๗
สาคร	๑,๘๑๖.๓๗	๖๐๘.๓๔	๐	๓,๐๔๘.๗๔	๕,๔๗๓.๔๕

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา

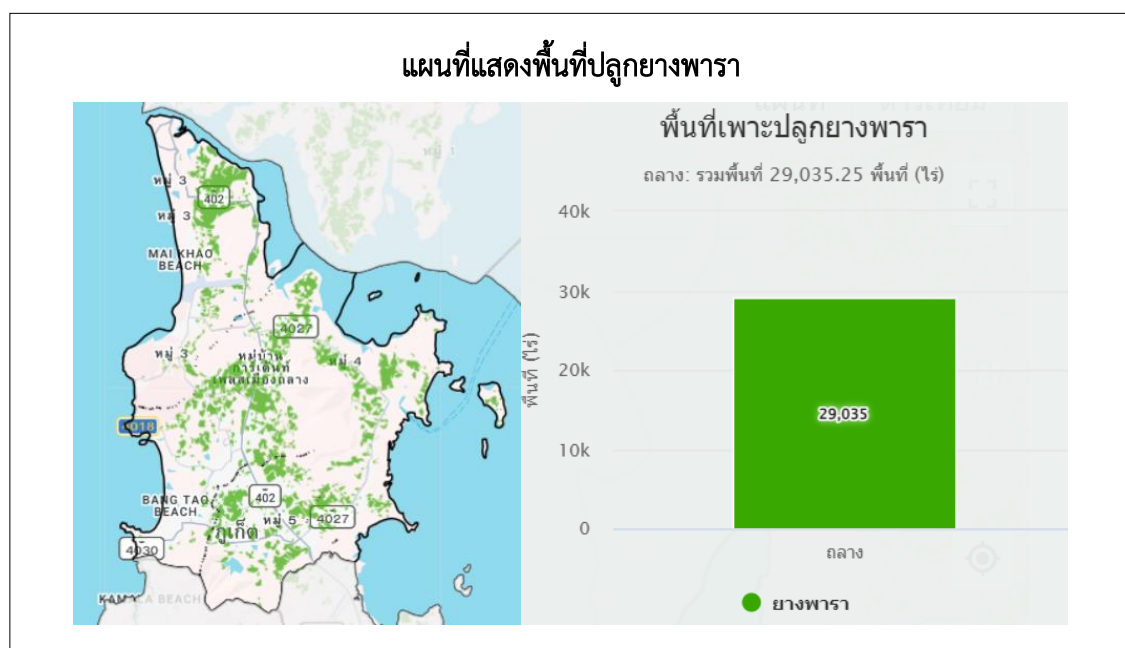
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๒) พื้นที่ปลูกยางพารา

ตารางที่ ๓๕ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตยางพารา

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ต.เทพกระษัตรี	๗๗๖	๙,๕๕๒.๔๒	๙,๕๕๒.๔๒	๑,๓๒๐.๐๐	๐.๑๔
ต.ป่าคลอก	๔๖๒	๖,๔๒๘.๓๐	๖,๔๒๘.๓๐	๑,๕๖๐.๐๐	๐.๒๔
ต.ศรีสุนทร	๒๗๔	๕,๗๗๘.๔๗	๕,๗๗๘.๔๗	๖๖๐.๐๐	๐.๑๑
ต.ไม้ขาว	๓๑๐	๕,๓๑๐.๒๘	๕,๓๑๐.๒๘	๖๒๔.๐๐	๐.๑๒
ต.เชิงทะเล	๒๔๘	๙๙๒.๕๒	๙๙๒.๕๒	๓๕๔.๐๐	๐.๓๖
ต.สาคร	๑๗๙	๙๗๓.๒๖	๙๗๓.๒๖	๓๐๐.๐๐	๐.๓๑
รวม	๒๒๔๙	๒๙๐๓๕	๒๙๐๓๕	๔๘๑๘	๑.๒๘

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๔ และ สำนักงานเกษตรอำเภอดง, พ.ศ. ๒๕๖๙

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง)

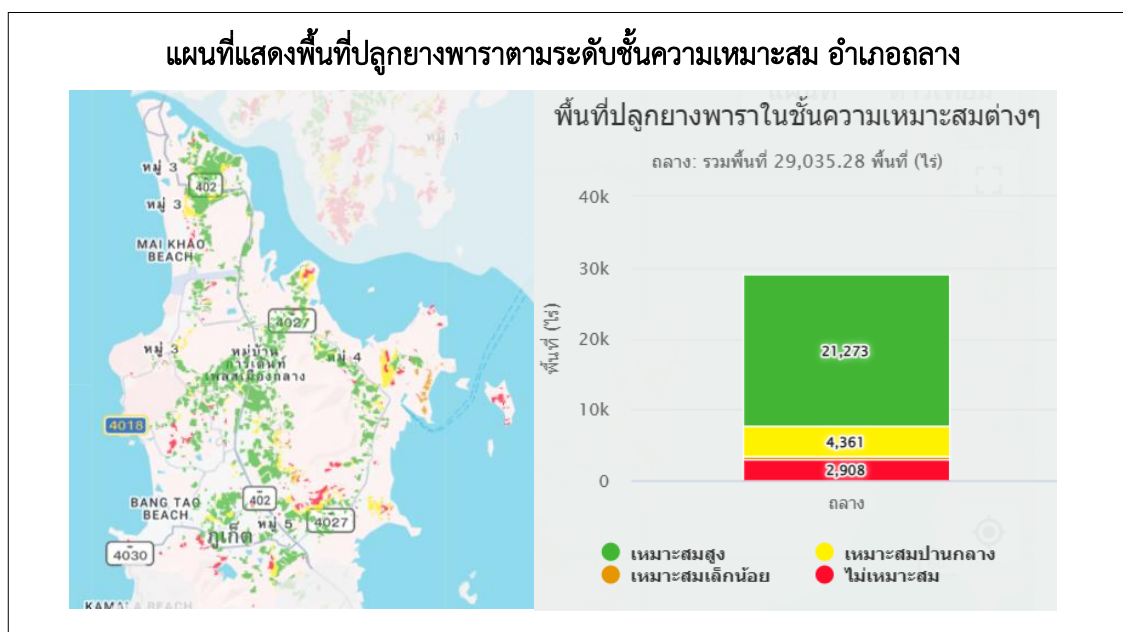
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๔)

(๓) พื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
เชิงทะเล	๖๑๖.๙๑	๕๑.๔๗	๐	๓๒๔.๑๔	๙๙๒.๕๒
เทพกระษัตรี	๘,๑๒๓.๒๐	๑,๐๑๑.๔๔	๕๓.๔๘	๓๖๔.๓๐	๙,๕๕๒.๔๒
ปากคอก	๓,๓๔๒.๑๒	๑,๕๙๔.๐๖	๓๗๒.๕๙	๑,๑๑๙.๕๔	๖,๔๒๘.๓๑
ไม้ขาว	๔,๓๖๕.๙๑	๗๑๑.๓๑	๐	๒๓๓.๐๖	๕,๓๑๐.๒๘
ศรีสุนทร	๔,๑๔๕.๖๕	๘๑๖.๓๗	๖๗.๕๙	๗๔๘.๘๖	๕,๗๗๘.๔๘
สาคร	๖๗๙.๓๒	๑๗๖.๓๓	๐	๑๑๗.๖๑	๙๗๓.๒๖

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

๑) การใช้พันธุ์ดี ใช้ยางพันธุ์ส่งเสริม RRIM ๖๐๐

๒) การเตรียมดิน หากเป็นพื้นที่สวนเก่า ต้องกำจัดตอไม้และซากพืชเดิมออกเพื่อป้องกันโรครากขาว จากนั้นไถพรวนเพื่อพลิกหน้าดินให้ร่วนซุย หากพื้นที่ลาดชันเกิน ๑๕ องศา ควรทำขั้นบันไดเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน และดินที่เหมาะสมกับยางพาราควรเป็นดินร่วนทรายถึงดินร่วนเหนียว มีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) อยู่ระหว่าง ๔.๕ – ๕.๕

๓) การปลูก ระยะปลูก ๓x๖ หรือ ๓x๗ เมตร และพื้นที่ ระดับควนเขา ๒.๕x๓ เมตร

๔) ระบบการให้น้ำ ระบบสปริงเกอร์หัวเหวี่ยง เป็นระบบที่ได้รับความนิยมสูงสุดสำหรับสวนยาง เนื่องจากให้ปริมาณน้ำที่เพียงพอต่อความต้องการ และช่วยสร้างความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศรอบๆ โคนต้นได้ดี ใน

กลางซึ่งเป็นดินปนทราย น้ำจะระเหยเร็วมาก ควรใช้เศษหญ้าแห้งหรือฟางคลุมโคนต้นหลังการให้น้ำ เพื่อรักษาความชื้นไว้ให้นาน วนให้น้ำในช่วง เช้ามืด (๐๔.๐๐ - ๐๘.๐๐ น.) หรือช่วง เย็น (หลัง ๑๖.๐๐ น.) เพื่อลดการสูญเสีย น้ำจากการระเหยเนื่องจากแสงแดดจัด

๕) การดูแลรักษา เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชแซมระหว่างแถวภายในระยะเริ่ม ปลูกจนถึง ๓ ปี ในช่วงที่เปิดกรีดแล้วมีการกำจัดวัชพืชโดยวิธีทางเป็นส่วนใหญ่

๖) การใส่ปุ๋ย การใส่ปุ๋ยอย่างพาราให้ได้ผลดีที่สุด ต้องแบ่งตามช่วงอายุของต้นยาง เพราะความต้องการธาตุอาหารของ "ยางอ่อน" และ "ยางแก่ (เปิดกรีดแล้ว)" นั้นต่างกันอย่างสิ้นเชิง โดยนิยมใช้ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ทั้งนี้ ปุ๋ยสำหรับยางพาราก่อนเปิดกรีด (อายุ ๑-๗ ปี) สูตร ๒๐-๘-๒๐ หรือ ๒๐-๑๐-๑๒ เน้นธาตุอาหารที่ช่วยในการสร้างต้นและขยายขนาดลำต้นให้ได้มาตรฐานเพื่อเปิดกรีดได้เร็ว ปุ๋ยสำหรับยางพาราที่เปิดกรีดแล้ว สูตร ๑๕-๗-๑๘ หรือ ๑๔-๙-๒๐ (เน้นตัวหลัง K สูงเพื่อเพิ่มน้ำยาง) ใส่ปีละ ๒ ครั้ง คือ ช่วงต้นฤดูฝน (พฤษภาคม-มิถุนายน) และช่วงปลายฤดูฝน (ตุลาคม-พฤศจิกายน)

๗) การเก็บเกี่ยว ต้นยางต้องมีเส้นรอบวงลำต้นไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร (วัดที่ความสูง ๑๕๐ เซนติเมตรจากพื้นดิน) ควรกรีดในช่วง ๐๑.๐๐ - ๐๔.๐๐ น. ทำมุมประมาณ ๓๐ องศา กับแนวระนาบ ต้องกรีดให้ใกล้ชั้นเนื้อเยื่อเจริญมากที่สุด แต่ห้ามกรีดเข้าเนื้อไม้เด็ดขาด เพราะจะทำให้เกิดปุ่มปมและเปลือกงอกใหม่จะชรุชะกรีดซ้ำไม่ได้

๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ควรเก็บน้ำยางหลังจากหยุดไหลแล้วประมาณ ๓-๔ ชั่วโมง (ประมาณ ๐๘.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.) เพื่อให้ได้ปริมาณน้ำยางมากที่สุด หลังจากเก็บเกี่ยวเสร็จ การดูแลบาดแผลของต้นยางเป็นสิ่งที่จะต้องดูแล ในช่วงฤดูฝนที่มีความชื้นสูง ควรทายากันรา (เช่น เมทาแลกซิล) ที่รอยกรีดเพื่อป้องกัน โรคเส้นดำ ภาชนะที่ใช้เก็บ (ถังเก็บ) และถ้วยรับน้ำยางต้องล้างให้สะอาดทุกครั้ง อย่าให้มีเศษดินหรือใบไม้ปนเปื้อน เพราะจะทำให้ค่า DRC (ปริมาณน้ำยางแห้ง) ต่ำลง และควรกรองน้ำยางด้วยตะแกรงเบอร์ ๔๐-๖๐ ก่อนเทลงถังรวม เพื่อกำจัดสิ่งสกปรกขึ้นต้น ในกรณีทำยางก้อนถ้วย ควรใช้ กรดฟอร์มิก (Formic Acid) แทนกรดซัลฟูริก (กรดกำมะถัน) เพราะจะทำให้ยางมีสีสวย ยืดหยุ่นดี และไม่ทำลายหน้ายาง หยอดน้ำกรดในปริมาณที่เหมาะสมและคนให้เข้ากันทั่วทั้งถ้วย เพื่อให้ยางจับตัวสม่ำเสมอ ไม่เป็นน้ำต้อย (น้ำเซรั่ม) ค้างอยู่ในก้อนยาง ซึ่งเป็นสาเหตุของกลิ่นเหม็น ส่วนกรณีทำยางแผ่นดิน ผสมน้ำสะอาดกับน้ำยางในอัตราส่วนที่เหมาะสม (ปกติประมาณ ๑:๒) กรองผ่านตะแกรงละเอียด ๒ ชั้น (เบอร์ ๖๐ และ ๘๐) เพื่อให้แผ่นยางเนียนไม่มีฟองอากาศ รีดด้วยจักรกรีด (จักรเรียบและจักรหวด) ให้แผ่นยางมีความหนาประมาณ ๒-๓ มิลลิเมตร และตากในที่ร่มที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก (ไม่ควรตากแดดจัดเพราะยางจะเสื่อมสภาพ) จนยางใสและแห้งสนิท

๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันมากกว่าการตามแก้ปัญหา ฉีดพ่นไตรโคเดอร์มาสม่ำเสมอ โดยเฉพาะช่วงก่อนเข้าฤดูฝน เพื่อให้เชื้อดีไปยึดครองพื้นที่ก่อนที่เชื้อร้ายจะมา พร้อมทั้งกำจัดวัชพืชและเศษกิ่งไม้ที่ทับถมกันมากเกินไป เพราะเป็นแหล่งสะสมของทั้งเชื้อราและแมลงศัตรูพืช นอกจากนี้การใส่ปุ๋ยอินทรีย์จะช่วยให้อินทรีย์ที่มีประโยชน์ในดินทำงานได้ดี ซึ่งจะช่วยยับยั้งเชื้อราที่เป็นโทษต่อรากยางได้เอง โดยธรรมชาติ โรคที่สำคัญในสวนยางพารา ได้แก่ โรคใบร่วงและฝักเน่า (เชื้อราไฟทอปธอรา) โรคเส้นดำ และโรครากขาว ส่วนแมลงศัตรูพืชที่ต้องระวัง ได้แก่ ปลวก แมลงคอมทอง และหนอนกินรากยาง

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอกลาง มีการปลูกยางพารา ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา	▽ ←-----→			←-----→	△ ←-----→	△ ←-----→						▽ ←-----→

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๓๗ แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๙

รายการ (ตัวอย่าง)	ในเขต ชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
เตรียมพื้นที่			-			
ตัดโค่น ดันกอง และเผา			๑,๕๐๐			
ไถพรวน ๓ และพรวน ๗			๗๐๐			
ต้นพันธุ์			๑,๓๔๐			
ค่าปลูก			๔๕๐			
ค่าปุ๋ยเคมี (๒ ครั้ง/ปี)			๓,๐๐๐			
ค่าจ้างแรงงานใส่ปุ๋ย			๔๕๐			
ค่าสารเคมี			๓๕๐			
รวม			๗,๗๙๐			

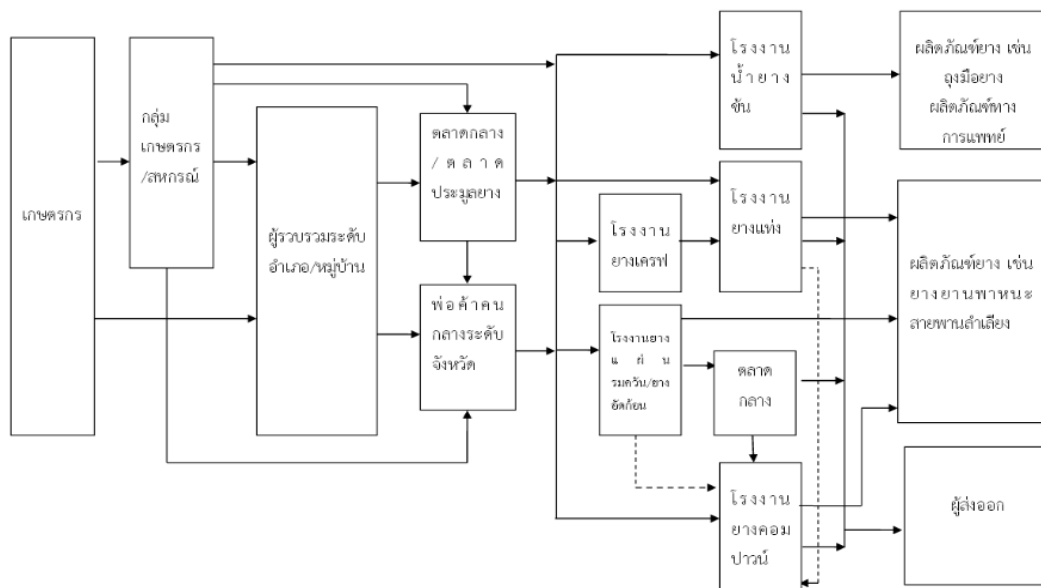
(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอกลาง, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด ผลผลิตยางพาราของอำเภอกลาง ส่วนใหญ่จะเป็นยางก้อนถ้วย ปริมาณผลผลิต มีเพียงพอต่อความต้องการเกษตรกรจะจำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง จำหน่ายเองยังสหกรณ์การเกษตร แล้วจึงส่งไปยังตลาดกลางยางพารา

Flow chart แสดงเส้นทางวิถีตลาดของอำเภอถลาง

วิถีการตลาดยางพาราในประเทศไทย

ภาพที่ ๑๑ แสดงวิถีการตลาดยางพารา อำเภอถลาง

(ที่มา : สมาคมยางพาราไทย, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

มีแหล่งรับซื้อ รวม ๔ แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ๔ ตำบล เทพกระษัตรี จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๑ ตำบล เทพกระษัตรี จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๒ ตำบล ป่าคลอก จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๔ ตำบล ศรีสุนทร จำนวน ๑ แห่ง

มีโรงงานแปรรูป รวม ๒ แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ๕ ตำบล เทพกระษัตรี จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๗ ตำบล ศรีสุนทร จำนวน ๑ แห่ง

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

อำเภอถลางไม่มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๘ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
แปลงใหญ่	๓	๑. แปลงใหญ่ยางพารา ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ๒. แปลงใหญ่ยางพารา ตำบลเทพกระษัตรี อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
		๓. แปลงใหญ่อย่างพารากลุ่มเกษตรกรทำสวนป่าคลอก อำเภอมะนัง จังหวัดภูเก็ต
วิสาหกิจชุมชน	๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราป่าคลอก

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า มะพร้าว

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

☐ น้ำฝน ☐ ชลประทาน ☐ บ่อน้ำบาดาล ☒ แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

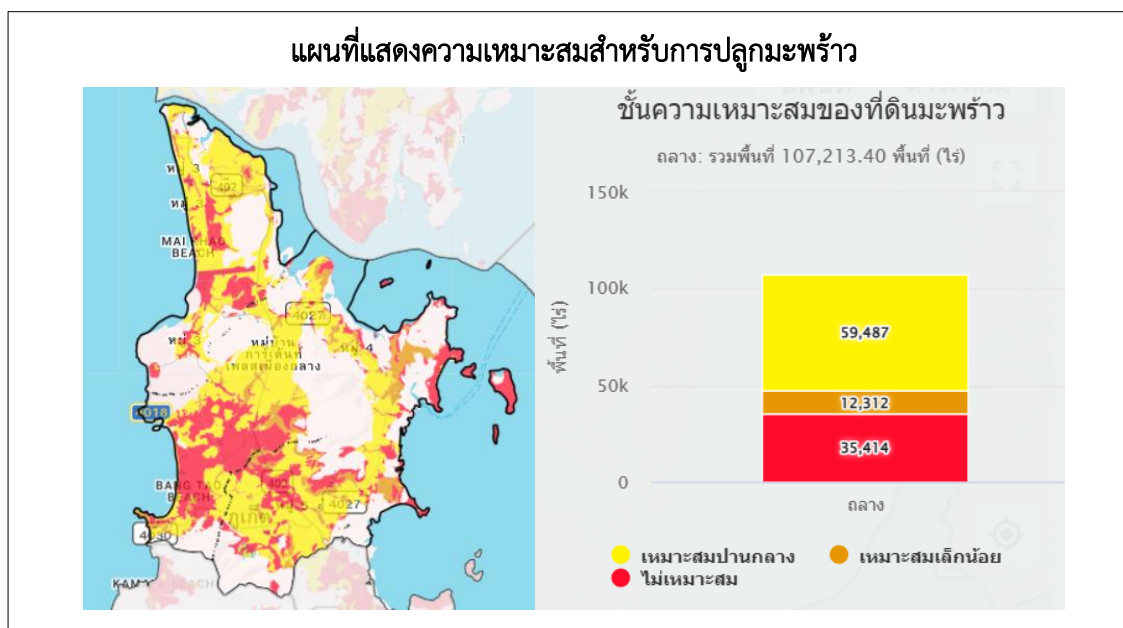
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม อำเภอมะนัง มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าวทั้งหมด จำนวน ๑๒๗,๓๘๓.๒๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๖๖,๑๑๖.๖๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๔,๙๔๑.๘๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๘ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕๖,๓๒๔.๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๒๒

ตารางที่ ๓๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะพร้าว

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะพร้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
เชิงทะเล	๐	๔,๙๔๘.๗๓	๑,๐๔๑.๒๐	๖,๘๔๐.๖๗	๑๒,๘๓๐.๖๐
เทพกระษัตรี	๐	๑๖,๐๕๖.๕๐	๓,๑๓๙.๖๑	๘,๒๓๒.๐๕	๒๗,๔๒๘.๑๖
ป่าคลอก	๐	๘,๖๕๗.๑๑	๔,๕๓๐.๒๒	๗,๑๗๐.๔๖	๒๐,๓๕๗.๗๙
ไม้ขาว	๐	๑๔,๔๙๕.๐๐	๑,๐๑๕.๗๑	๔,๓๙๕.๓๕	๑๙,๙๐๖.๐๖
ศรีสุนทร	๐	๑๒,๔๘๑.๔๐	๒,๔๓๖.๗๙	๖,๒๙๙.๑๕	๒๑,๒๑๗.๓๔
สาคร	๐	๒,๘๔๘.๓๖	๑๔๘.๙๑	๒,๔๗๖.๑๘	๕,๔๗๓.๔๕

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๖

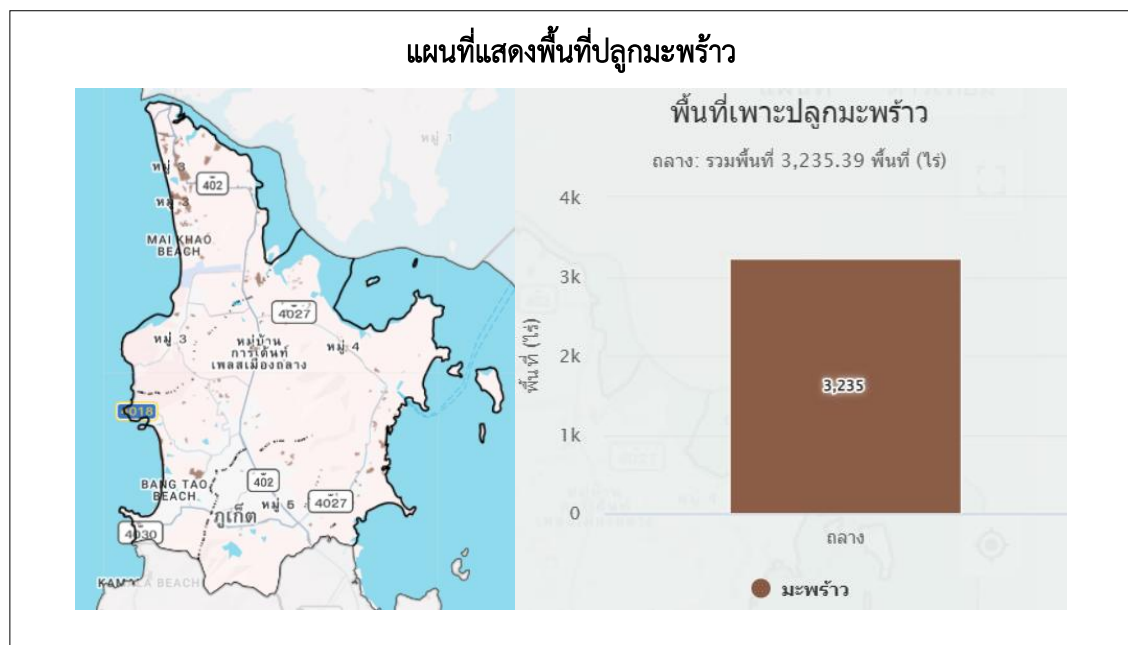
ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะพร้าว
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) พื้นที่ปลูกมะพร้าว

ตารางที่ ๔๐ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตมะพร้าว

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ต.เทพกระษัตรี	๕๘	๔๑๓.๓๓	๔๑๓.๓๓	๑๒๒.๐๐	๐.๓๐
ต.ป่าคลอก	๙๖	๔๘๙.๙๒	๔๘๙.๙๒	๑๗๐.๗๕	๐.๓๕
ต.ศรีสุนทร	๗๕	๒๐๗.๔๔	๒๐๗.๔๔	๑๔๗.๐๐	๐.๗๑
ต.ไม้ขาว	๑๐๓	๑,๖๙๑.๗๕	๑,๖๙๑.๗๕	๒๑๒.๕๐	๐.๑๓
ต.เชิงทะเล	๓๐	๓๖๕.๗๕	๓๖๕.๗๕	๓๕.๐๐	๐.๑๐
ต.สาคร	๒๙	๖๗.๒๐	๖๗.๒๐	๖๐.๖๕	๐.๙๐
รวม	๓๙๑	๓๒๓๕.๓๙	๓๒๓๕.๓๙	๗๔๗.๙๐	๒.๔๘

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕ และ สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง, พ.ศ. ๒๕๖๙

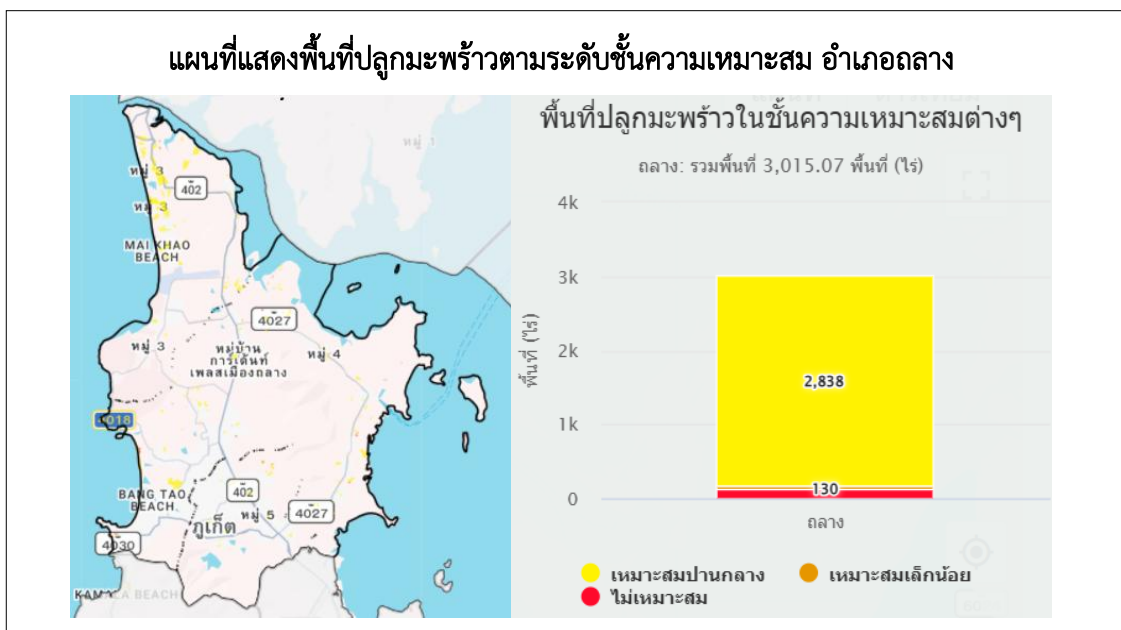
ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว (พื้นที่ปลูกจริง)
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๓) พื้นที่ปลูกมะพร้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๔๑ แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะพร้าว(ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปาน กลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ ทั้งหมด
เชิงทะเล	๐	๓๑๐.๕๕	๒๐.๘๕	๒๕.๒๙	๓๕๖.๖๙
เทพกระษัตรี	๐	๓๕๘.๐๐	๐	๓๐.๘	๓๘๘.๘
ปากคลอง	๐	๓๕๔.๐๙	๕.๐๘	๕๖.๐๕	๔๑๕.๒๒
ไม้ขาว	๐	๑,๕๘๕.๒๕	๐	๑๒.๙๘	๑๕๙๘.๒๓
ศรีสุนทร	๐	๑๘๑.๑๑	๒๐.๙๘	๕.๓๖	๒๐๗.๔๕
สาคร	๐	๔๘.๖๗	๐	๐	๔๘.๖๗

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

- ๑) การใช้พันธุ์ดี พันธุ์มะพร้าวดั้งเดิมเป็นมะพร้าวแกง ต่อมาได้มีการคัดพันธุ์และเริ่มการปลูกมะพร้าวน้ำหอมและน้ำหวานเพิ่มขึ้นหลังจากธุรกิจท่องเที่ยวขยายตัว
- ๒) การเตรียมดิน มีการใช้เครื่องไถพรวนขนาดเล็กเข้ามาช่วยในสวนที่มีระยะปลูกจำกัด แทนการใช้แรงงานชุดหูลุมแบบดั้งเดิม รวมถึงใช้เครื่องวัดค่า pH และความชื้นแบบพกพา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของดินก่อนปลูก โดยเฉพาะในพื้นที่ใกล้ทะเลที่อาจมีปัญหาดินเค็ม และใช้เทคโนโลยีการผลิต ปุ๋ยหมักเติมอากาศ เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้ดินร่วนซุย ซึ่งช่วยให้รากมะพร้าวแผ่ขยายได้เร็วขึ้นในช่วงแรก
- ๓) การปลูก ระยะปลูก ๙x ๙ สำหรับมะพร้าวแกง ระยะ ๖ x ๖ เมตร สำหรับมะพร้าวบริโภคผลอ่อน
- ๔) ระบบการให้น้ำ เริ่มมีการเปลี่ยนจากร่องธรรมชาติมาเป็นการติดตั้งระบบน้ำมากขึ้น เพื่อป้องกันปัญหามะพร้าวผลลีบในช่วงหน้าแล้ง เช่น ระบบน้ำหยดหรือมินิสปริงเกอร์
- ๕) การดูแลรักษา มีการปรับปรุงสวนน้อยมาก ส่วนใหญ่มีเพียงการกำจัดวัชพืชเพียงอย่างเดียว ซึ่งปัญหารุนแรงที่สุดคือหนอนหัวดำและด้วงแรด ซึ่งการดูแลแบบเดิมทำได้ยากเพราะต้นมะพร้าวสูง ซึ่งมีฉัตรพ่นสารชีวภัณฑ์ (เช่น บิวเวอเรีย) หรือน้ำมันสะเดาลงฉีดพ่นที่ต้นมะพร้าวโดยตรง นอกจากนี้ยังมีการใช้เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงแตนเบียน เพื่อปล่อยเข้าทำลายหนอนหัวดำ
- ๖) การใส่ปุ๋ย ส่วนใหญ่ไม่ใส่ปุ๋ยเคมี และมีบางพื้นที่ทำการเลี้ยงสัตว์แล้วใช้มูลสัตว์ใส่ต้นมะพร้าว หากใช้ปุ๋ยเคมี นิยมใช้สูตร ๑๓-๑๓-๒๑ โดยเปลี่ยนจากการหว่านปุ๋ยรอบโคนต้นแบบสุม เป็นการให้ตามความต้องการของพืช นอกจากนี้ยังมีการใช้ปุ๋ยสังคด วิเคราะห์ธาตุอาหารในดินก่อน แล้วค่อยผสมปุ๋ยเคมีตามสูตรที่ขาดจริง ช่วยลดต้นทุนและป้องกันดินเสีย
- ๗) การเก็บเกี่ยว เป็นช่วงเปลี่ยนผ่านจากการใช้แรงงานคน/ลิง มาเป็นเครื่องจักรแทน เนื่องจากแรงงานหายากและต้นมะพร้าวสูงเกินไป เช่น กรรไกรกระตุกตัดยาวพิเศษ เครื่องปั่นต้นมะพร้าว หรือโดรนเก็บเกี่ยว

๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว หลังจากสอยลงมาแล้ว ต้องรีบนำเข้าที่ร่ม คัดแยกผลที่มีขนาดสม่ำเสมอ ไม่มีรอยชำหรือแตก จากนั้นล้างทำความสะอาดผิวภายนอกเพื่อขจัดคราบดินหรือรอยแมลง หากมีผลที่แตกต้องรีบนำไปแปรรูปก่อนเพื่อป้องกันการบูดเน่า การปอกเขียว นิยมทำกับมะพร้าว น้ำหอมเพื่อส่งขายโรงแรม โดยใช้มีดปอกเปลือกนอกออกให้เหลือแต่ชั้นใยสีขาวนวลและตัดแต่งให้เป็นรูปทรงฐานเรียบเพื่อให้ตั้งวางได้สวยงาม สำหรับมะพร้าวแกง จะใช้เครื่องปอกเปลือกหรือเหล็กขะแลงปอกเปลือกนอกออกให้เหลือแต่กะลา เพื่อเตรียมส่งโรงงานหรือร้านค้ากะทิ สำหรับมะพร้าวเจีย (ปอกขาว) มักจะแช่ในสารละลายโซเดียมเมตาไบซัลไฟต์ เพื่อป้องกันผิวพรรณไม่ให้เปลี่ยนเป็นสีคล้ำ และป้องกันเชื้อราที่ขั้วผล และมีการหุ้มด้วยฟิล์มยืด เพื่อช่วยรักษาความสดและป้องกันการสูญเสียน้ำภายในผล ทำให้มะพร้าวน้ำหอมคงรสชาติหวานหอมได้นานขึ้นเมื่อวางขายในห้างสรรพสินค้าหรือส่งออก ซึ่งมะพร้าวน้ำหอมควรเก็บในที่เย็นอุณหภูมิประมาณ ๑๓-๑๕ องศาเซลเซียส เพื่อรักษาคุณภาพน้ำและเนื้อให้ดีที่สุด

๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู การใช้โดรนเพื่อการเกษตร เนื่องจากมะพร้าวส่วนใหญ่เป็นต้นที่อายุมากและสูง การฉีดพ่นสารจากพื้นดินทำได้ไม่ทั่วถึง ปัจจุบันเริ่มมีการใช้โดรนบินขึ้นไปฉีดพ่นสารชีวภัณฑ์หรือสารสกัดสมุนไพรลงบนยอดมะพร้าวโดยตรง ซึ่งเป็นจุดที่ด้วงแรดและหนอนหัวดำเข้าทำลาย และการจัดการโดยชีววิธี การใช้แตนเบียน เพื่อควบคุมประชากรหนอนหัวดำอย่างเป็นระบบ และการใช้เชื้อรากำจัดแมลง มีการใช้เทคโนโลยีการฉีดเชื้อรา บิวเวอเรียและเมทาไรเซียม เข้าไปในกองปุ๋ยหมักหรือซากตอไม้เพื่อกำจัดตัวอ่อนของด้วงแรดตั้งแต่ต้นทาง นอกจากนี้ยังมีระบบกับดักฟีโรโมน โดยมีการติดตั้งกับดักฟีโรโมนเพื่อล่อตัวเต็มวัยของด้วงแรดและด้วงงวงมะพร้าว โดยปัจจุบันมีการพัฒนาตัวล่อที่มีประสิทธิภาพสูงและมีความคงทนต่อสภาพอากาศร้อนชื้น ในกรณีที่พบการระบาดของหนอนหัวดำ จะมีการใช้เทคโนโลยีการเจาะลำต้นและฉีดสารเข้าสู่ระบบท่อลำเลียงโดยตรง ซึ่งช่วยให้สารกระจายไปทั่วถึงยอดโดยไม่ฟุ้งกระจายสู่สิ่งแวดล้อม และเห็นผลชัดเจนกว่าการฉีดพ่นภายนอก

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอกลาง มีการปลูกมะพร้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มะพร้าว	▽				△	△						▽

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมะพร้าว

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๔๒ แสดงต้นทุนการผลิตมะพร้าว ปี ๒๕๖๙

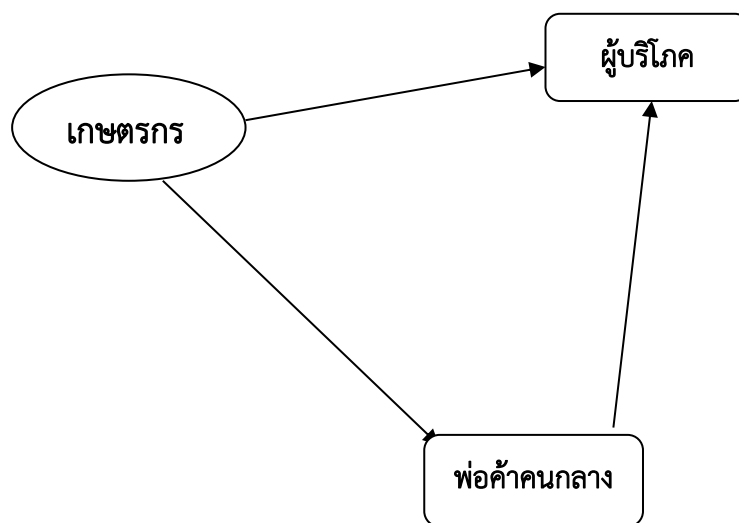
รายการ (ตัวอย่าง)	ในเขต ชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
ต้นพันธุ์			๒,๐๐๐			
ค่าปุ๋ยเคมี			๑,๖๐๐			
ค่าจ้างแรงงานใส่ปุ๋ย			๑,๐๐๐			
ค่าสารเคมี			๗๔๐			
รวม			๕,๓๔๐			

(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอดง, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด จะมีทั้งมะพร้าวแฉก และมะพร้าวอ่อน ปริมาณการผลิตยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค โดยจะขายผ่านไปยังพ่อค้าคนกลาง และจำหน่ายไปยังผู้บริโภคโดยตรง

Flow chart แสดงเส้นทางวิถีตลาดของอำเภอดง

ภาพที่ ๑๖ แสดงวิธีการตลาดมะพร้าว อำเภอดง

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

มีแหล่งรับซื้อ รวม ๗ แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ๒ ตำบล ป่าคลอก จำนวน ๒ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๓ ตำบล ป่าคลอก จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๒ ตำบล เชิงทะเล จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๑ ตำบล เทพกระษัตรี จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๔ ตำบล เทพกระษัตรี จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ในหมู่ที่ ๘ ตำบล เทพกระษัตรี จำนวน ๑ แห่ง

มีโรงงานแปรรูป รวม ๑ แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ๑ ตำบล เทพกระษัตรี จำนวน ๑ แห่ง

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกในอำเภอจำนวน ๓๙๑ ราย และมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๒ ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๔๓ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	๒	ป่าคลอก	การปลูกพืชแบบผสมผสาน	การปลูกพืชแบบผสมผสาน
๒	๔	ไม้ขาว	การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน	การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๔๔ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.	๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอถลาง
แปลงใหญ่	๑	แปลงใหญ่มะพร้าว หมู่ ๒ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
กลุ่มเกษตรกร	๒	๑. กลุ่มเกษตรกรทำสวนป่าคลอก ๒. สหกรณ์การเกษตรเมืองถลาง จำกัด
วิสาหกิจชุมชน	๕	๑. วิสาหกิจชุมชนอยู่สุข บ้านสวนมะพร้าว ๒. วิสาหกิจชุมชนฟาร์มพีชสีเขียวบ้านสวนมะพร้าว ๓. วิสาหกิจชุมชนบ้านสวนมะพร้าว ๔. วิสาหกิจชุมชนเกษตรยั่งยืนอำเภอถลาง ๕. วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านบางโรง

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๔๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ยางพารา อำเภอถลาง

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ใน ต.ป่าคลอก และ ต.เทพกระษัตรี เป็นดินร่วนปนทราย	มีจุดรับซื้อกระจายตัวตามชุมชน และศูนย์รวบรวมของกลุ่มเกษตรกรป่าคลอก	ส่งขายโรงงานแปรรูปนอกพื้นที่ (เช่น จ.พังงา/สุราษฎร์ฯ) หรือร้านรับซื้อเอกชนในถลาง
	ปัญหา Pain point	พื้นที่ทับซ้อนกับเขตเมือง/ท้องเที่ยว ทำให้ที่ดินราคาแพงและเสี่ยงต่อการเปลี่ยนเป็นอสังหาริมทรัพย์	ระยะทางขนส่งน้ำยางจากสวนไปยังจุดรวบรวมไกล ทำให้ต้นทุนค่าขนส่งสูง	ขาดโรงงานแปรรูปชั้นปลายในพื้นที่ถลาง ทำให้สูญเสียโอกาสในการเพิ่มมูลค่าสินค้า
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	GIS/Mapping: ใช้ระบุพิกัดสวนเพื่อตรวจสอบสิทธิ์เกษตรกรและวางแผนการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน	Smart Logistics: แอปฯ คำนวณเส้นทางรับซื้อน้ำยางเพื่อลดการใช้เชื้อเพลิง	Marketplace Platform: ระบบจับคู่สวนยางกับโรงงานหรือผู้ซื้อโดยตรง (B๒B)
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	มีปราชญ์ชาวบ้าน เป็นแกนนำให้ความรู้	มีสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำสวนป่าคลอกและสหกรณ์จำนวนมาก	เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อย ขาดอำนาจต่อรองราคา
	ปัญหา Pain point	เกษตรกรเข้าสู่สังคมสูงวัย ขาดแคลนแรงงานกรีดยางที่มีฝีมือ	ขาดทักษะด้านการตลาดดิจิทัลและการบริหารจัดการบัญชีครัวเรือนอย่างเป็นระบบ	เกษตรกรเข้าไม่ถึงข้อมูลราคากลางที่อัปเดตแบบเรียลไทม์ ทำให้ถูกกดราคา
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	Online Learning: คอร์สอบรมออนไลน์จากปราชญ์ชาวบ้านผ่านโซเชียลมีเดีย	Accounting App: แอปฯ บัญชีครัวเรือน (เช่นที่คุณอรชรเชี่ยวชาญ) เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน	Price Alert App: ระบบแจ้งเตือนราคายางและข่าวสารผ่าน LINE OA หรือแอปฯ เฉพาะทาง
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	เน้นสับปะรดภูเก็ตเป็นพืชแซม และการใช้สารชีวภัณฑ์ (ไตรโคเดอร์มา)	ผลผลิตหลักคือ น้ำยางสด และยางก้อนถ้วยคุณภาพดี	สินค้าได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ในบางส่วน และมาตรฐาน GI (สับปะรด)
	ปัญหา Pain point	โรคใบร่วงชนิดใหม่และโรครากขาวระบาด ทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำลง	ยางก้อนถ้วยบางส่วนยังมีกลิ่นเหม็นและสิ่งเจือปน ทำให้เกรดอย่างไม่สม่ำเสมอ	ผลผลิตยังเป็นวัตถุดิบต้นน้ำ ขาดนวัตกรรม

				การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป
	แนวทาง/App tech. ที่ จะใช้แก้ปัญหา	Smart Farming: เซนเซอร์วัดความชื้นดินและการพยากรณ์โรคพืชผ่านแอปฯ	Traceability System: ระบบ QR Code ติดที่ก้อนยางเพื่อตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งผลิต	E-Commerce: แพลตฟอร์มขายสินค้าแปรรูปจากสวนยางและพืชแซมสู่ตลาดท่องเที่ยว

ตารางที่ ๔๖ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า มะพร้าว อำเภอถลาง

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	พื้นที่ปลูกหนาแน่นใน ต.ปากลอก, ต.ไม้ขาว และ ต.เชิงทะเล ส่วนใหญ่เป็นสวนดั้งเดิมและปลูกตามคันนา/ชายหาด	มีล้งมะพร้าวในพื้นที่รับซื้อเพื่อส่งเข้าตลาดสดกลางและส่งขายตรงให้กับโรงแรม/รีสอร์ท	จำหน่ายในรูปแบบผลสด (น้ำหอม) และแปรรูปเป็นกะทิสดหรือขนมพื้นเมืองในแหล่งท่องเที่ยว
	ปัญหา Pain point	พื้นที่ปลูกลดลงจากการขยายตัวของวิลล่าหรู และน้ำทะเลหนุนสูงในบางพื้นที่ทำให้ดินเค็ม	ขาดแคลน "ลึง" หรือ "แรงงานป็นต้นมะพร้าว" ที่มีความชำนาญ เนื่องจากต้นมะพร้าวมีอายุมากและสูงเกินไป	การกระจายสินค้าสู่โรงแรมใหญ่มีข้อกำหนดด้านมาตรฐานความสะอาดและปริมาณที่สม่ำเสมอ
	แนวทาง/App tech. ที่ จะใช้แก้ปัญหา	Drone for Agriculture: ใช้โดรนสำรวจสุขภาพต้นมะพร้าวและการระบาดของศัตรูพืชในมุมสูง	On-demand Service App: แอปพลิเคชันจองคิวแรงงานรับจ้างป็นหรือตัดมะพร้าวในพื้นที่	B2B Matchmaking: แพลตฟอร์มเชื่อมโยงสวนมะพร้าวกับเครือข่ายร้านอาหารและโรงแรมในภูเก็ต
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่รวมตัวกันทำสวนมะพร้าวและปราชญ์ที่มีความรู้เรื่องการคัดสายพันธุ์	แรงงานท้องถิ่นที่มีทักษะการสอย/ปอกมะพร้าวแบบดั้งเดิมเริ่มมีอายุมากขึ้น	มีแม่ค้าท้องถิ่นและผู้ประกอบการ SME แปรรูปมะพร้าวเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน
	ปัญหา Pain point	เกษตรกรขาดความรู้ในการจัดการสวนสมัยใหม่ (เช่น มะพร้าวน้ำหอมเตี้ย) เพื่อทดแทนต้นเดิมที่สูง	ปัญหาความปลอดภัยของแรงงานในการทำงานบนที่สูง และขาดคนสืบทอดทักษะ	ขาดทักษะด้านการสร้างแบรนด์ (Storytelling) เพื่อเพิ่มมูลค่ามะพร้าวถลางให้ดูพรีเมียม
	แนวทาง/App tech. ที่ จะใช้แก้ปัญหา	Smart Farm Sensors: เซนเซอร์วัดค่าความเค็มของ	Training Platform: วิดีโอสอนเทคนิคการปลูก	Digital Marketing: การใช้ Social

		ดินและน้ำเพื่อวางแผนการ รดน้ำในเขตชายฝั่ง	มะพร้าวต้นเตี้ยและการ บำรุงรักษาผ่านกลุ่มปิด	Commerce (TikTok/FB) เล่า เรื่องราว "มะพร้าว กลาง" สู่กลุ่ม นักท่องเที่ยว
มตสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	มะพร้าวน้ำหอมมีรสชาติ หวานหอมเป็นเอกลักษณ์ เนื่องจากสภาพดินใกล้ทะเล	สินค้าส่วนใหญ่เป็น มะพร้าวผลสด, มะพร้าว เผา และน้ำกะทิคั้นสด	มีการแปรรูปเป็น น้ำมันมะพร้าวสกัด เย็น และผลิตภัณฑ์ สปาในบางวิสาหกิจ
	ปัญหา Pain point	หนอนหัวดำ และ ดั้วแรด ระบาดรุนแรง ทำลายยอด และผลผลิตจนต้นตาย	ผลผลิตไม่สม่ำเสมอในบาง ฤดูกาล (ขาดแคลนช่วง หน้าแล้ง) และการ ปนเปื้อนของจุลินทรีย์ใน กะทิ	บรรจุภัณฑ์ส่วนใหญ่ ยังเป็นแบบดั้งเดิม ไม่ สะดวกต่อ นักท่องเที่ยวในการ ซื้อกลับ
	แนวทาง/App tech. ที่ จะใช้แก้ปัญหา	Biological Control: การ ใช้ แตนเบียน และแอปฯ ติดตามสถานการณ์ระบาด	Post-harvest Tech: เทคโนโลยีการยืดอายุการ เก็บรักษามะพร้าวผลสดให้ ยาวนานขึ้น	E-Payment & QR Code: ระบบรับชำระ เงินดิจิทัลและ QR Code เล่าเรื่องสินค้า ข้างบรรจุภัณฑ์

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๔๗ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสินค้าเกษตรผู้ปลูกสับปะรด
๒. ชื่อแผนงาน	ขับเคลื่อนสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในการแข่งขันของจังหวัดภูเก็ต
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร พืชอัตลักษณ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)
๔. หลักการและเหตุผล	สับปะรดภูเก็ตเป็นสินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น ซึ่งเป็นสับปะรดกลุ่มควีน (Queen) ปลูกในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต นิยมปลูกแซมในสวนยางในระยะที่พืชหลักยังมีขนาดเล็ก มีลักษณะเด่น คือ รสหวาน กรอบ เนื้อมีสีเหลืองสม่ำเสมอทั้งผล เยื่อใยน้อย มีกลิ่นหอมเฉพาะตัว ผลทรงกระบอก และแกนผลกรอบ รับประทานได้ทั้งผล ปลูกได้ตลอดทั้งปี ปลูกได้ทั้งระบบพืชเดี่ยวหรือปลูกแซมในสวนยาง มะพร้าว ปาล์มน้ำมัน ฯลฯ ในขณะที่พืชหลักมีอายุน้อย โดยสับปะรดภูเก็ตได้รับการพิจารณาเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ซึ่งเป็นสินค้าที่มีความเฉพาะเจาะจง คุณภาพหรือชื่อเสียงของสินค้านั้นๆ เป็นผลมาจากการผลิตในที่ดังกล่าว ปัจจุบันเกษตรกรประสบปัญหาผลผลิตไม่สม่ำเสมอ บางช่วงผลผลิตล้นตลาด และบางช่วงผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด อีกทั้งเกษตรกรยังขาดเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เข้ามาปรับใช้กับระบบการผลิต ส่งผลให้ผลผลิตลดลงและไม่ได้คุณภาพ
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มผลผลิตสับปะรดและได้คุณภาพสับปะรดที่ดี (มาตรฐาน GAP และ GI) ๒. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	มีเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดที่เข้าร่วมโครงการได้รับมาตรฐาน GAP และการพิจารณาเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
๘. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรและสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๒. ติดตามผลการดำเนินงาน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐)
๑๑. งบประมาณ	๓๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. ผลผลิตสับปะรดเพิ่มขึ้นและได้คุณภาพสับปะรดที่ดี ๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดที่เข้าร่วมโครงการได้รับมาตรฐาน GAP และการพิจารณาเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสินค้าเกษตรผู้ปลูกผักพื้นบ้าน
๒. ชื่อแผนงาน	ขับเคลื่อนสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในการแข่งขันของจังหวัดภูเก็ต
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร พืชอัตลักษณ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันผักที่นำมาใช้ปรุงอาหารเป็นผักที่จัดซื้อจากท้องตลาด ซึ่งผักส่วนใหญ่มีการปนเปื้อนสารเคมี โดยปกติก่อนการปรุง แม่ครัวก็จะล้างทำความสะอาดอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถชะล้างสารตกค้างออกได้ทั้งหมด ส่งผลให้อยู่ในภาวะความเสี่ยงทางด้านสุขภาพอย่างน่าเป็นห่วง ทั้งนี้เนื่องจากคนทั่วไปบริโภคพืชผักและผลไม้ที่ไม่ปลอดภัยทำให้มีการสะสมสารพิษภายในร่างกายอาจก่อให้เกิดภาวะความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยและการเกิดโรคชนิดต่างๆ ได้ซึ่งเป็นการบั่นทอนทรัพยากรมนุษย์ระยะยาว
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้มีผลผลิตตรงกับความต้องการของตลาดด้านสุขอนามัย ๒. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	มีเกษตรกรผู้ปลูกผักและผู้สนใจที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ นำความรู้ไปใช้ในการเพิ่มคุณภาพการผลิต
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
๘. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรและสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๒. ติดตามผลการดำเนินงาน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐)
๑๑. งบประมาณ	๓๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรมีผักปลอดสารพิษไว้บริโภค ๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรผู้ปลูกผักและผู้สนใจที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ในการเพิ่มคุณภาพผลผลิตให้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสินค้าเกษตรผู้ปลูกเห็ด
๒. ชื่อแผนงาน	ขับเคลื่อนสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในการแข่งขันของจังหวัดภูเก็ต
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร พืชอัตลักษณ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันเห็ดที่นำมาใช้ปรุงอาหารเป็นผักที่จัดซื้อจากท้องตลาด ซึ่งส่วนใหญ่มีคุณภาพไม่ดีและมีการปนเปื้อนสารเคมี โดยปกติก่อนการปรุง แม่ครัวก็จะล้างทำความสะอาดอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถชะล้างสารตกค้างออกได้ทั้งหมด ส่งผลให้อยู่ในภาวะความเสี่ยงทางด้านสุขภาพอย่างน่าเป็นห่วง ทั้งนี้เนื่องจากคนทั่วไปบริโภคพืชผักและผลไม้ที่ไม่ปลอดภัยทำให้มีการสะสมสารพิษภายในร่างกายอาจก่อให้เกิดภาวะความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยและการเกิดโรคชนิดต่างๆ ได้ซึ่งเป็นการบั่นทอนทรัพยากรมนุษย์ระยะยาว
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้ได้เห็ดตรงกับความต้องการของตลาดด้านสุขอนามัย ๒. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	มีเกษตรกรผู้ปลูกเห็ดที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ นำความรู้ไปใช้ในการเพิ่มคุณภาพการผลิต
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
๘. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรและสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๒. ติดตามผลการดำเนินงาน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐)
๑๑. งบประมาณ	๓๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรมีเห็ดปลอดสารพิษไว้บริโภค ๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรผู้ปลูกเห็ดและผู้สนใจที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ในการเพิ่มคุณภาพผลผลิตให้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการการจัดการสวนทุเรียน
๒. ชื่อแผนงาน	ขับเคลื่อนสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในการแข่งขันของจังหวัดภูเก็ต
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร พืชอัตลักษณ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)
๔. หลักการและเหตุผล	ในปัจจุบันต้องยอมรับว่าผลไม้ เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของมนุษย์ เป็นพืชที่มีสารอาหารหลายอย่างเป็นส่วนประกอบ ได้แก่ คาร์โบไฮเดรต โปรตีน เยื่อใย ไขมัน เกลือแร่ และวิตามินต่างๆ หลากชนิด ผู้ที่ประกอบอาชีพในการทำสวนไม้ผล โดยเฉพาะทุเรียน สามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน อีกทั้งการสร้างสวนไม้ผล เป็นการสร้างพื้นที่สีเขียวทดแทนพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุก จึงช่วยทำให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติ ส่งผลถึงความยั่งยืนในการประกอบอาชีพของเกษตรกรกรอีกทางหนึ่ง โดยอำเภอถลางยังมีเกษตรกรที่ทำสวนทุเรียนเป็นจำนวนมาก แต่มักเป็นการทำแบบผสมผสาน หรือการทำสวนไม้ผลหลังบ้านเพื่อใช้บริโภคเองในครัวเรือน เหลือก็นำไปขาย สร้างรายได้เสริมให้กับครัวเรือน อย่างไรก็ตามการผลิตทุเรียนของเกษตรกรยังผลิตได้ปริมาณน้อย เนื่องจากเกษตรกรขาดองค์ความรู้ในการจัดการสวนทุเรียน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้มีผลผลิตทุเรียนเพิ่มขึ้น ๒. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน ตำบลศรีสุนทร ที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ นำความรู้ไปใช้ในการเพิ่มคุณภาพการผลิต
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
๘. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ๒. ติดตามผลการดำเนินงาน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐)
๑๑. งบประมาณ	๓๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. ผลผลิตทุเรียนเพิ่มขึ้นและได้คุณภาพที่ดี ๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน ตำบลศรีสุนทร ที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ในการเพิ่มคุณภาพผลผลิตให้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการทำอาชีพเสริมในสวนยางพารา
๒. ชื่อแผนงาน	ขับเคลื่อนสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในการแข่งขันของจังหวัดภูเก็ต
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร พืชอัตลักษณ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันยางพาราสามารถปลูกได้ทั่วทุกพื้นที่ในประเทศไทย จึงทำให้ราคาผลผลิตตกต่ำ ประกอบกับความต้องการยางพาราของตลาดโลกชะลอตัว ฉะนั้นจึงควรหาวิธีการหรือแนวทางที่จะทำให้เกษตรกรชาวสวนยางพาราสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยการทำอาชีพเสริมอื่นๆที่เหมาะสมกับชาวสวนยางพารา เช่น การเพาะเห็ดฟางด้วยทลายปาล์มในสวนยางพารา การเลี้ยงผึ้งตลอดจนการปรับเปลี่ยนพื้นที่บางส่วน เพื่อปลูกพืชชนิดอื่นๆ เช่น ปาล์มน้ำมัน ถั่วลิสง กาแฟ และพืชชนิดอื่น ทั้งนี้การเลือกปลูกพืชชนิดใดชนิดหนึ่งจะต้องคำนึงถึง การตลาดในพื้นที่ สภาพพื้นที่ ระยะเวลาการให้ผลตอบแทน เช่น มีรายได้เป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และรายปี และในแต่ละชุมชนควรจะมีการรวมกลุ่มผลิตพืชที่มีคุณภาพดี มีเอกลักษณ์ และกำลังเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ๒.วัตถุประสงค์
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือกในการประกอบอาชีพอื่นนอกจากปลูกยางพาราเพียงอย่างเดียว ๒. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรตำบลสาคร ที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ นำความรู้ไปใช้ในการเพิ่มคุณภาพการผลิต
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
๘. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๒. ติดตามผลการดำเนินงาน
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐)
๑๑. งบประมาณ	๓๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรมีความรู้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในสวนยางพาราเพิ่มขึ้น
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรตำบลสาครที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ในการเพิ่มคุณภาพการผลิตให้มีมาตรฐานและสร้างทางเลือกในการประกอบอาชีพได้จริง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรรายสินค้าเกษตรกร
๒. ชื่อแผนงาน	ขับเคลื่อนสินค้าเกษตรกรที่มีศักยภาพในการแข่งขันของจังหวัดภูเก็ต
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรกร พืชอัตลักษณ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรกรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)
๔. หลักการและเหตุผล	เกษตรกรในปัจจุบัน ยังมีการดำเนินกิจกรรมในลักษณะเดิมๆ คือ ผลิตสินค้าเกษตรกรเป็นรายบุคคล ไม่ชอบการรวมกลุ่ม เพราะคิดว่าการรวมกลุ่มเป็นการสร้างปัญหาและยุ่งยากในการดำเนินการ แต่ในความเป็นจริงแล้วการรวมกลุ่มการผลิต ล้วนได้ประโยชน์มากกว่าในการทำแบบบุคคล เช่น การรวมกลุ่มเพื่อซื้อปัจจัยในการผลิตจะได้ราคาที่ถูกกว่าปกติ การรวมกลุ่มผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค ก็สามารถเจรจาในเรื่องราคาสินค้ากับตลาดได้ และสามารถรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการได้อีกด้วย
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไป มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการรวมกลุ่มเกษตรกร ๒. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร ๓. เพื่อให้เกษตรกรสามารถกำหนดราคาสินค้าของตนเองได้
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรตำบลเชิงทะเล ที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ นำความรู้ไปใช้ในการเพิ่มคุณภาพการผลิต
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
๘. กิจกรรมหลัก	๑. จัดกิจกรรมจัดอบรมให้ความรู้เกษตรกรในหัวข้อการจัดตั้งองค์กรเกษตรกรดีอย่างไร ๒. ติดตามผลการดำเนินงาน ว่าได้มีการตั้งองค์กรเกษตรกรเพิ่มขึ้นจำนวนเท่าใด
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐)
๑๑. งบประมาณ	๒๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการรวมกลุ่มเกษตรกร หรือองค์กรเกษตรกร ๒. เกษตรกรมีความเข้มแข็งจากการรวมกลุ่ม ๓. เกษตรกรมีอำนาจในการเจรจาสินค้าเกษตร
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรในตำบลเชิงทะเลที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐ สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ในการเพิ่มคุณภาพการผลิต และเกิดความเข้มแข็งจากการรวมกลุ่มเป็นองค์กรเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว
๒. ชื่อแผนงาน	ขับเคลื่อนสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในการแข่งขันของจังหวัดภูเก็ต
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร พืชอัตลักษณ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ สินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)
๔. หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยเชื่อมโยงนโยบายรัฐบาล และประเด็นการพัฒนาของจังหวัด การพัฒนาสู่เมืองเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและบริการมูลค่าสูงระดับนานาชาติ (Value based economy and high value service) แผนงาน ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนและสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในการแข่งขันของจังหวัดภูเก็ต จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก มีประวัติศาสตร์มายาวนาน และมีประเพณี วัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ซึ่งเป็นโอกาสของเกษตรกรในการผลิตอาหารรองรับการบริโภคของนักท่องเที่ยว ในด้านการเกษตรจังหวัดภูเก็ตมีพืชเศรษฐกิจที่เป็นอัตลักษณ์และโดดเด่น เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในท้องถิ่นและเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติ คือ สับปะรดภูเก็ต ทุเรียน นอกจากนี้ยังมีพืชอัตลักษณ์พื้นที่ถิ่นที่สำคัญ อื่นๆ เช่น ส้มควาย และมะนาวเหลียง แต่ในปัจจุบันพื้นที่ทำการเกษตรของจังหวัดภูเก็ตลดลงอย่างต่อเนื่อง เหลือเพียง ๘๗,๔๑๗ ไร่ เนื่องจากมีการปรับพื้นที่ไปสู่ภาคบริการด้านการท่องเที่ยวซึ่งมีผลตอบแทนที่สูงกว่า ทำให้ปริมาณผลผลิตทางการเกษตรไม่เพียงพอับความต้องการของผู้บริโภค อำเภอถลางมีพื้นที่ทำการเกษตร ๖๓,๒๒๔.๖๑ ไร่ และมีเกษตรกร จำนวน ๓,๔๑๓ ครัวเรือน ซึ่งมีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุดของจังหวัดภูเก็ต เกษตรกรมีความสนใจในการพัฒนาการผลิตพืชทางเลือก และกิจกรรมการเกษตรอื่นๆ ที่ตอบสนองต่อการท่องเที่ยว ได้แก่ การปลูกดาหลาและการเลี้ยงชันโรง และดาหลาเป็นเป็นพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ที่ปลูกได้ทั้งกลางแจ้งและในที่ร่ม ดอกมีสีส้มสวยงามเป็นเอกลักษณ์ แข็งแรงและอยู่ได้นานเป็นที่ต้องการของตลาด และสามารถปลูกเป็นพืชปลูกแซมระหว่างพืชหลักที่ปลูกอยู่เดิม นอกจากจะขายดอกดาหลาสด ยังสามารถนำมาแปรรูป และดาหลายังมีสรรพคุณเป็นพืชสมุนไพร นอกจากนี้การเลี้ยงผึ้งโพรงและชันโรงในจังหวัดภูเก็ตเริ่มเป็นที่นิยมเพิ่มขึ้นของเกษตรกร เนื่องจากการเลี้ยงชันโรงใช้พื้นที่น้อย ผลผลิตเป็นที่ต้องการของ

หัวข้อ	รายละเอียด
	ตลาด และมีราคาสูง อีกทั้งชั้นโรงเป็นแมลง ที่ช่วยการผสมเกสร เพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพและสร้างความสมดุลในระบบนิเวศ ซึ่งผลิตภัณฑ์จากชั้นโรงและดักหลา เป็นสินค้าที่เป็นที่ต้องการของตลาดและกลุ่มคนที่รักสุขภาพ ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตดักหลาและฝั้ชั้นโรงเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรในอำเภอถลาง และพัฒนายกระดับการผลิตให้เป็นสินค้าเศรษฐกิจสำคัญ รวมถึงการพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกร เยาวชน และและผู้สนใจ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของอำเภอถลางสนับสนุนแผนพัฒนาจังหวัดภูเก็ต
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรในการเลี้ยงชั้นโรงสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ๒. เพื่อส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรการปลูกดักหลาสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ๓. เพื่อเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพและความสมดุลของระบบนิเวศ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. มีเกษตรกรและผู้สนใจที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ นำความรู้ไปใช้ในการเพิ่มคุณภาพการผลิต ๒. ผลิตภัณฑ์จากชั้นโรง อย่างน้อย ๑ ชนิด
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงชั้นโรง ๑๑๑,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการผลิตดักหลา ๓๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕)
๑๑. งบประมาณ	๑๖๖,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรและผู้สนใจ จำนวน ๗๐ ราย ได้รับการอบรม ๒. ผลิตภัณฑ์จากชั้นโรง อย่างน้อย ๑ ชนิด
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรและผู้สนใจที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ นำความรู้ไปใช้ในการเพิ่มคุณภาพการผลิต ๒. เกษตรมีอาชีพเสริมจากผลิตภัณฑ์จากชั้นโรง ๓. เพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพและความสมดุลของระบบนิเวศ

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๔๘ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสินค้าเกษตรผู้ปลูกสับปะรด	๑. เกษตรกรและผู้สนใจผู้เข้าอบรมจำนวน ๓๐ ราย ๒. วิทยากร ๓. หลักสูตรและเนื้อหาอบรม ๔. สถานที่และอุปกรณ์ ๕. งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท ๖. วัสดุฝึกปฏิบัติ ๗. ระยะเวลาในการอบรม ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	๑. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรและสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๒. ติดตามผลการดำเนินงาน	๑. เกษตรกรในอำเภอกลางได้รับการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอย่างน้อย ๑ รุ่น ๒. จำนวนสับปะรดภูเก็ตที่ได้คุณภาพมาตรฐาน GAP และ GI มีปริมาณเพิ่มขึ้น ๓. เกษตรกรได้รับปัจจัยการผลิตที่จำเป็นเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพ	๑. เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของกลุ่มเป้าหมาย ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP และ GI อย่างเป็นรูปธรรม ๒. รายได้เฉลี่ยของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดในกลางเพิ่มสูงขึ้นจากการจำหน่ายสินค้ามูลค่าสูง ๓. ปัญหาผลผลิตไม่สม่ำเสมอหรือล้นตลาด บางช่วงลดลงจากการใช้วิธีการผลิตที่เป็นระบบมากขึ้น	๑. ด้านเศรษฐกิจ: สับปะรดภูเก็ตกลายเป็นสินค้าอัตลักษณ์ที่สร้างรายได้หลักควบคู่ไปกับการท่องเที่ยว มีห่วงโซ่อุปทานที่แข็งแกร่งตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ๒. ด้านสังคม: เกิดเครือข่ายเกษตรกรยุคใหม่ที่สามารถใช้นวัตกรรมจัดการสวนสับปะรดแซมสวนยางหรือสวนมะพร้าวได้อย่างยั่งยืน ๓. ด้านภาพลักษณ์: อำเภอถลางได้รับการยอมรับว่าเป็นแหล่งผลิตสับปะรด GI คุณภาพดีที่สุด ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	งบพัฒนาจังหวัด	๒๕๗๐

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสินค้าเกษตรผู้ปลูกผักพื้นบ้าน	๑. เกษตรกรและผู้สนใจผู้เข้าอบรม จำนวน ๓๐ ราย ๒. วิทยากร ๓. หลักสูตรและเนื้อหาอบรม ๔. สถานที่และอุปกรณ์ ๕. งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท ๖. วัสดุฝึกปฏิบัติ ๗. ระยะเวลาในการอบรม ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	๑. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรและสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๒. ติดตามผลการดำเนินงาน	๑. เกษตรกรได้รับการอบรมและมีความรู้ในการปลูกผักปลอดภัย ๒. เกษตรกรมีผักที่ปลอดสารพิษไว้สำหรับบริโภคในครัวเรือน	๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลผลิตผักพื้นบ้านคุณภาพดี ๒. เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตจากการใช้สารเคมีมาสู่การผลิตที่ปลอดภัยมากขึ้น ๓. ผลผลิตผักในท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดด้านสุขภาพ	๑. ด้านสุขภาพ: ลดความเสี่ยงจากการสะสมสารพิษในร่างกายของคนในชุมชนอย่างยั่งยืน ๒. ด้านเศรษฐกิจ: เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากผ่านสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นบ้าน ๓. ด้านสังคม: พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระยะยาวโดยการสร้างความมั่นคงทางอาหารและความปลอดภัยในชุมชน	งบพัฒนาจังหวัด	๒๕๗๐
๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสินค้าเกษตรผู้ปลูกเห็ด	๑. เกษตรกรและผู้สนใจผู้เข้าอบรม จำนวน ๓๐ ราย ๒. วิทยากร ๓. หลักสูตรและเนื้อหาอบรม ๔. สถานที่และอุปกรณ์ ๕. งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท	๑. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรและสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๒. ติดตามผลการดำเนินงาน	๑. เกษตรกรได้รับการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีและนำความรู้ไปใช้เพิ่มคุณภาพการผลิต ๒. เกษตรกรมีเห็ดที่ปลอดภัยจากสารพิษไว้สำหรับบริโภคในครัวเรือน ๓. มีระบบการติดตาม	๑. เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ สามารถผลิตเห็ดให้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน ๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลผลิตเห็ดที่ตรงตามความต้องการของตลาด	๑. ด้านสุขภาพ: ลดการสะสมสารพิษในร่างกายของประชาชนในพื้นที่อำเภอถลางจากการบริโภคอาหารปลอดภัย ๒. ด้านเศรษฐกิจ: สร้างความมั่นคงในอาชีพและเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากผ่านสินค้าเกษตรปลอดภัย	งบพัฒนาจังหวัด	๒๕๗๐

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
	๖. วัสดุฝึกปฏิบัติ ๗. ระยะเวลาในการ อบรม ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙		ผลการดำเนินงานใน พื้นที่อำเภอถลาง	๓. ผลผลิตเกิดในพื้นที่มี คุณภาพด้านสุขอนามัย ที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน	๓. ด้านสังคม: พัฒนา คุณภาพทรัพยากร มนุษย์ในระยะยาวจาก การเข้าถึงอาหารที่ สะอาดและถูก สุขลักษณะ		
๔. โครงการการ จัดการสวนทุเรียน	๑. เกษตรกรและผู้สนใจเข้าอบรม จำนวน ๓๐ ราย ๒. วิทยากร ๓. หลักสูตรและ เนื้อหาอบรม ๔. สถานที่และ อุปกรณ์ ๕. งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท ๖. วัสดุฝึกปฏิบัติ ๗. ระยะเวลาในการ อบรม ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	๑. อบรมถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตร ๒. ติดตามผลการ ดำเนินงาน	๑. เกษตรกรได้รับการ อบรมถ่ายทอด เทคโนโลยีการผลิต ทุเรียนคุณภาพ ๒. ปริมาณผลผลิต ทุเรียนในพื้นที่เพิ่มสูงขึ้น และมีคุณภาพที่ดีขึ้น ๓. เกษตรกรมีรายได้ เสริมเพิ่มขึ้นจากการ จำหน่ายผลผลิตทุเรียน	๑. เกษตรกรไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐ สามารถนำ ความรู้ไปใช้พัฒนา คุณภาพผลผลิตให้มี ความปลอดภัยตาม มาตรฐาน ๒. เกิดการปรับเปลี่ยน วิธีการทำสวนทุเรียน จากแบบหลังบ้าน (กิน เอง) สู่การจัดการเชิง พาณิชย์ที่มีระบบมาก ขึ้น ๓. พื้นที่เกษตรในตำบล ศรีสุนทรมีความสมดุล ทางธรรมชาติเพิ่มขึ้น จากการทำสวนไม้ผล	๑. ด้านเศรษฐกิจ: ทุเรียนกลายเป็นพืช เศรษฐกิจทางเลือกที่ สร้างรายได้หลักและ ความมั่นคงให้แก่ ครัวเรือนในอำเภอถลาง อย่างยั่งยืน ๒. ด้านสิ่งแวดล้อม: เพิ่มพื้นที่สีเขียวทดแทน พื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุก ช่วย รักษาสมดุลระบบนิเวศ ในระยะยาว ๓. ด้านสังคม: เสริมสร้างความเข้มแข็ง ของเครือข่ายเกษตรกร ไม้ผล และลดการพึ่งพา สารเคมีในการผลิต อาหาร	งบพัฒนา จังหวัด	๒๕๗๐

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
๕. โครงการส่งเสริม การทำอาชีพเสริมใน สวนยางพารา	๑. เกษตรกรและ ผู้สนใจผู้เข้าอบรม จำนวน ๓๐ ราย ๒. วิทยากร ๓. หลักสูตรและ เนื้อหาอบรม ๔. สถานที่และ อุปกรณ์ ๕. งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท ๖. วัสดุฝึกปฏิบัติ ๗. ระยะเวลาในการ อบรม ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	๑. อบรมถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรและ สนับสนุนปัจจัยการผลิต ๒. ติดตามผลการ ดำเนินงาน	๑. เกษตรกรมีทางเลือก ในการประกอบอาชีพ อื่นนอกเหนือจากปลูก ยางพาราเพียงอย่าง เดียว ๒. เกษตรกรได้รับการ อบรมและมีความรู้ใน การประกอบอาชีพ เกษตรกรรมในสวน ยางพาราเพิ่มขึ้น ๓. เกษตรกรมีรายได้ เพิ่มขึ้นจากการนำ ความรู้และปัจจัยการ ผลิตไปเริ่มลงมือทำ อาชีพเสริม	๑. เกษตรกรอย่างน้อย ร้อยละ ๖๐ สามารถ ยกระดับคุณภาพผลผลิต ของอาชีพเสริมให้มี คุณภาพดีและมี เอกลักษณ์ ๒. เกิดการรวมกลุ่มการ ผลิตพืชที่มีคุณภาพดีใน แต่ละชุมชนเพื่อ ตอบสนองความต้องการ ของผู้บริโภค ๓. เกษตรกรมีความ มั่นคงทางรายได้มากขึ้น และสามารถพึ่งพา ตนเองได้ในสภาวะที่ ราคายางพาราผันผวน	๑. ด้านเศรษฐกิจ: เสริมสร้างความเข้มแข็ง ของเศรษฐกิจฐานรากใน อำเภอถลางผ่านความ หลากหลายของผลผลิต ทางการเกษตร ๒. ด้านสังคม: พัฒนา ทักษะและศักยภาพของ เกษตรกรให้เป็นมือ อาชีพ ลดความเสี่ยงจาก การประกอบอาชีพ เชิงเดี่ยว ๓. ด้านความยั่งยืน: สวนยางพาราในพื้นที่ อำเภอถลางถูกใช้ ประโยชน์อย่างเต็ม ประสิทธิภาพและสร้าง รายได้หมุนเวียนตลอดปี	องค์การบริหาร ส่วนตำบลสาคร	๒๕๗๐
๖. โครงการเสริมสร้าง ความเข้มแข็งแก่ เกษตรกรและองค์กร เกษตรกรรายสินค้า เกษตร	๑. เกษตรกรและ ผู้สนใจผู้เข้าอบรม จำนวน ๓๐ ราย ๒. วิทยากร ๓. หลักสูตรและ เนื้อหาอบรม	๑. จัดกิจกรรมจัดอบรมให้ ความรู้เกษตรกรในหัวข้อ การจัดตั้งองค์กรเกษตรกร ได้อย่างไร ๒. ติดตามผลการ ดำเนินงาน ว่าได้มีการตั้ง	๑. เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในประโยชน์ และวิธีการรวมกลุ่ม เกษตรกรหรือองค์กร เกษตรกร ๒. เกษตรกรได้รับการ อบรมในหัวข้อ "การ	๑. เกษตรกรมีความ เข้มแข็งจากการ รวมกลุ่ม ทำให้มีอำนาจ ในการเจรจาต่อรอง ราคาสินค้าเกษตร ๒. กลุ่มเกษตรกร สามารถบริหารจัดการ	๑. ด้านเศรษฐกิจ: เกษตรกรสามารถ กำหนดราคาสินค้าของ ตนเองได้ ลดการผูกขาด จากพ่อค้าคนกลาง และ เข้าถึงงบประมาณ สนับสนุนจากภาครัฐได้	องค์การบริหาร ส่วนตำบลเชิง ทะเล	๒๕๗๐

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
	๔. สถานที่และ อุปกรณ์ ๕. งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท ๖. วัสดุฝึกปฏิบัติ ๗. ระยะเวลาในการ อบรม ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔	องค์กรเกษตรกรเพิ่มขึ้น จำนวนเท่าใด	จัดตั้งองค์กรเกษตรกรได้ อย่างไร" ๓. เกิดการจัดตั้งองค์กร เกษตรกรเพิ่มขึ้นในพื้นที่ เป้าหมาย	การซื้อปัจจัยการผลิตได้ ในราคาที่ถูกลงกว่าเดิม ๓. สมาชิกในกลุ่มนำ ความรู้ไปใช้พัฒนา คุณภาพผลผลิตให้มี มาตรฐานสม่ำเสมอและ เพียงพอต่อตลาด	๒. ด้านสังคม: ลดปัญหา ความขัดแย้งในการ ดำเนินงานรายบุคคล และสร้างวัฒนธรรมการ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ๓. ด้านความยั่งยืน: มี ความสามารถในการ แข่งขันสูงขึ้น และเป็น รากฐานสำคัญในการ ขับเคลื่อนสินค้า เกษตรอัตลักษณ์		
๒. โครงการส่งเสริม และพัฒนาการผลิต สินค้าเกษตร เพิ่ม มูลค่าทางเศรษฐกิจ เชื่อมโยงการท่องเที่ยว	๑. เกษตรกรและ ผู้สนใจผู้เข้าอบรม จำนวน ๗๐ ราย ๒. วิทยากร ๓. หลักสูตรและ เนื้อหาอบรม ๔. สถานที่และ อุปกรณ์ ๕. งบประมาณ ๑๒๘,๐๐๐ บาท ๖. วัสดุฝึกปฏิบัติ ๗. ระยะเวลาในการ อบรม ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔	๑. ส่งเสริมและพัฒนากลุ่ม เลี้ยงชันโรง ๒. ส่งเสริมการผลิตตาปลา	๑. เกษตรและผู้สนใจ จำนวน ๗๐ ราย ได้รับ การอบรม ๒. ผลิตภัณฑ์จากชันโรง อย่างน้อย ๑ ชนิด	๑. เกษตรกรและผู้สนใจ ที่เข้าร่วมโครงการไม่ น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ นำ ความรู้ไปใช้ในการเพิ่ม คุณภาพการผลิต ๒. เกษตรมีอาชีพเสริม จากผลิตภัณฑ์จาก ชันโรง ๓. เพิ่มความ หลากหลายทางชีวภาพ และความสมดุลของ ระบบนิเวศ	เกษตรกรผู้เลี้ยงชันโรง เกษตรกรผู้ปลูกตาปลา กลุ่มแม่บ้านวิสาหกิจ ชุมชน เกษตรกรทั่วไป และผู้สนใจ ได้รับการ เพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตและการสร้าง มูลค่าเพิ่ม ส่งเสริม เศรษฐกิจชุมชน	งบพัฒนา จังหวัด	๒๕๗๐

บรรณานุกรม

- กรมชลประทาน, ๒๕๖๙ **ข้อมูลแหล่งน้ำ**. (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)
- กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๖ **การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอดงหลวง จังหวัดสุโขทัย**. (อัดสำเนา)
- กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๙ **ลักษณะภูมิประเทศ**. (อัดสำเนา)
- กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๔ **ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร**. (อัดสำเนา)
- กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๕ **ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร**. (อัดสำเนา)
- กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๘ **ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ**.
- กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๘. **ระบบทะเบียนเกษตรกร**. สืบค้น ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ จาก :
<http://www.farmer.doe.go.th>
- กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๙ **ระบบวิสาหกิจชุมชน**. สืบค้น ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ จาก:
<https://smce.doe.go.th/>
- กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๙ **ระบบ Farmer Map**. สืบค้น ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ จาก :
http://www.aiu.doe.go.th /bi_report/bi_report๑/
- กรมอุตุวิทยวิทยา, ๒๕๖๙ **สภาพภูมิอากาศ**. (อัดสำเนา)
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ๒๕๖๙. **ระบบ agri-map-online**. สืบค้น ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ จาก :
<https://agri-map-online.moac.go.th/login>
- ที่ว่าการอำเภอดงหลวง, ๒๕๖๙ **เขตการปกครองอำเภอดงหลวง**. (อัดสำเนา)
- ที่ว่าการอำเภอดงหลวง, ๒๕๖๙ **จำนวนครัวเรือน**. (อัดสำเนา)
- สมาคมยางพาราไทย, ๒๕๖๙ **วิธีการตลาดยางพารา** สืบค้น ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ จาก :
<http://heiphar.blogspot.com/๒๐๑๔/๑๑/Thai-Rubber-Market.html>
- สำนักงานเกษตรอำเภอดงหลวง, ๒๕๖๙ **ที่ตั้งอาณาเขต ขอบเขตการปกครอง**.
- สำนักงานเกษตรอำเภอดงหลวง, ๒๕๖๙ **องค์กรและสถาบันเกษตรกร**.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดงหลวง, ๒๕๖๙ **องค์กรและสถาบันต่างๆ**. (อัดสำเนา)
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุโขทัย, ๒๕๖๙ **ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอดงหลวง จังหวัดสุโขทัย**.
- โครงการชลประทานสุโขทัย, ๒๕๖๙ **แหล่งน้ำและระบบชลประทาน**. (อัดสำเนา)
- Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand). ๒๕๖๘. **ระบบข้อมูลประกอบการวิเคราะห์**
(ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)